

Masculinities Journal

8 August
2017 ISSN: 2148-3841

ISSN 2148-3841

MASCULINITIES

a journal of identity and culture

Issue 8

August 2017

MASCULINITIES
a journal of identity and culture

Issue 8, August 2017
ISSN 2148-3841

CONTACT

e-mail
masculinitiesjournal@gmail.com

Duygu Altınoluk
Sociology Dept.
Faculty of Arts,
Ege University
İzmir, Turkey

Masculinities, A Journal of Identity and Culture, is a peer international academic journal published biannually by Initiative for Critical Studies of Masculinity. The journal is published online and can be accessed via <http://masculinitiesjournal.org>. The whole content of the journal is free for public use and the authors possess the rights of their articles and they are responsible for the content. The texts in this journal can't be reproduced, stored, transmitted or quoted in any form or by any means without the prior permission of its author(s). To submit articles and reviews for future issues, please see the guidelines at the end of the journal. For further information and enquiries, please contact the editor(s).

Typesetting : Şenol Topçu
Cover Design : Murat Göç

EDITORIAL BOARD

Chief Editor

Çimen Günay-Erkol
(Özyegin University)

Editorial Board

Murat Göç
(Pamukkale University)

Ozlem Duva Kaya
(Dokuz Eylül University)

Nurseli Yeşim Sünbülüođlu
(University of Sussex)

Selin Akyüz
(Bilkent University)

Hasan Kürşat Akcan
(Ankara University)

Review Editors

Gülden Sayılan
(ODTÜ)

Beril Türkođlu
(ODTÜ)

Assistant Editors

Senol Topcu
(Independent Researcher)

Naz Hıdır
(Ankara University)

Atilla Barutçu
(Bülent Ecevit University)

Duygu Altınoluk
(Ege University)

Erol Sađlam
(CCISC, Aston (UK))

***

Masculinities, tarandığı dizinler
Masculinities is indexed and abstracted by
SOBİAD (Sosyal Bilimler Atıf Dizin)

Advisory Board

Adam Walton
UCL Institute of Education

Aksu Bora
Hacettepe University

Alev Özkazanç
Professor Emerita

Alp Biricik
Independent Researcher

Arda Arıkan
Akdeniz University

Ashıhan Doğan Topcu
Mersin University

Arsev Aysen Arslanoğlu
Artvin Çoruh University

Ayse Erborla
Okan University

Ayse L. Kirtunc
Professor Emerita

Berrin Koyuncu Lorasdağı
Hacettepe University

Burcu Alkan
Bahçeşehir University

Chris Haywood
Newcastle University

Cirus Rinaldi
University of Palermo

Cüneyt Çakırlar
Nottingham Trent University- Bilgi
University

Daphna Hacker
Tel Aviv University

Dilek Cindoğlu
Abdullah Gül University

Ebru Kılıç Bebek
Özyegin University

Eda Acara
Queens University

Emel BastürkAkca
Kocaeli University

Esmâ Durugönül
Akdeniz University

Fatma Umut Beşpınar
METU

Feryal Cubukcu
Dokuz Eylül University

Figen Uzar Özdemir
Bülent Ecevit University

Funda Şenol Cantek
Independent Researcher

Gamze Toksoy
Mimar Sinan University

Güncel Önkâl
Maltepe University

Hande Eslen-Ziya
Glasgow Caledonian University

Hilal Onur-Ince
Hacettepe University

Jonathan Allan
Brandon University

Jeff Hearn
University of Hanken

Joseph Vandello
University of South Florida

Maria Rashid
SOAS

Melek Goregenli
Independent Researcher

Mine Özyurt Kılıç
Doğuş University

Murat İri
Istanbul University

Michael Kimmel
SUNY

Nejat Ulusay
Ankara University

Nevzat Kaya
Dokuz Eylül University

Nil Mutluer
Humboldt University zu Berlin

Nilgün Toker
Independent Researcher

Orkun Kocabiyik
Mugla University

Papatya Genca-Alkan
Celal Bayar University

Raewyn Connell
University of Sydney

Sandra Slater
College of Charleston

Selcuk Candansayar
Gazi University

Selim Sırı Kuru
University of Washington

Serpil Sancar
Ankara University

Simten Coşar
Hacettepe University

Şahinde Yavuz
Karadeniz Technical University

Seref Uluocak
Onsekiz Mart University

Züleyha Çetiner Öktem
Ege University

Content

1-3 Introduction

Articles/Makaleler

5-18 Lost in Space: Displacement of the American Male in Urban Spaces-
Mekanda Kaybolanlar: Amerikan Erkeğinin Şehir Mekanlarında
Zeminini Yitirişi
Murat Göç

19-36 From Hegemonic Masculinity to Masculinity Crisis: The Exploration of
the Failure of Idealized Masculinity on the White Screen - Hegemonik
Erkeklikten Erkeklik Krizine : Beyaz Perdede İdealleştirilmiş Erkekliğin
Başarısızlığı Üzerine Bir Keşif
Neşe Şenel

37-58 Cinsiyetlendirilmiş Kurum Olarak Akademi: Erkek Akademisyenlerin
“Öteki” Üzerinden Erkeklik İnşaları - Academia as a Gendered
Institution: The Construction of Masculinity through “Otherness” of
Male Academics
Duygu Altınoluk

Reviews/Kitap İncelemeleri

60-66 Queer Teori: Bir Giriş (Queer Theory: An Introduction)
Atilla Barutçu

67-72 Öldüren Erkek(lik)ler: Eşine Şiddet Uygulamış Cezaevindeki Erkekler
Gülden Sayılan

73-74 Contributors to this Issue

75-80 Guidelines

INTRODUCTION

We are very pleased to announce the release of the eighth issue of *Masculinities: A Journal of Identity and Culture*. As a bilingual journal, we appeal to both English- and Turkish-speaking audience and the present issue is no exception in this regard. In this issue, we have three articles – two in English and one in Turkish – and two book reviews in Turkish. The contributions bring together significant themes and debates around urban space and construction of gender identity, cinematic representations of masculinity crisis, and patterns of reproduction of gender norms in an academic environment, as well as queer theory and male violence against women. Coincidentally, all the contributions have a specific focus on either the U.S. or the Turkish context.

The current issue opens with a discussion about the changing masculine identity construction and spatial organisation of urban life in American culture. Murat Göç's article, "Lost in Space: Displacement of the American Male in Urban Spaces", provides a postmodern account of the demise of the traditional roles of men in close connection with the changing meanings of the urban space in late capitalist America, as represented in works of fiction by Bret Easton Ellis, Chuck Palahniuk, and Douglas Coupland. Focusing on the representations of men and the metropolitan city, workplace, and shopping malls, Göç points out the parallel between the crises of urban culture and masculine identity within a context of hyperconsumerism, displacement, and uncertainties about manhood.

Neşe Şenel's article, entitled "From Hegemonic Masculinity to Masculinity Crisis: the Exploration of the Failure of Idealized Masculinity on the White Screen", continues the cultural studies focus and draws her analysis of masculinity crisis on an American and a Turkish film – *The Game* (1997) by David Fincher and *Mustafa Hakkında Her Şey* [*Everything about Mustafa*] (2004) by Çağan Irmak. Şenel's analysis traces the development of crises of the male protagonists in both films as their initial powerful self-representations break apart and they make efforts to reconstitute their ideal masculine selves. Şenel's comparative approach is particularly useful to demonstrate the universal aspects of the fragility of the hegemonic masculine ideals.

In her article entitled "Academia as a Gendered Institution: The Construction of Masculinity through 'Otherness' of Male Academics", Duygu Altınoluk shifts the focus towards a sociological inquiry of her home institution to show different facets of its gendered normativity. Drawing on her empirical research with male academics at different career stages, Altınoluk investigates the patterns of their reproducing gender normativity through their language, their socialisation with colleagues, their perceptions of discrimination against as well as privileging women academics within their institution, and their views on gendered performances of administrative roles. Altınoluk's inquiry suggests that male academics continue to reproduce gender normativity, with or without awareness, even though they attribute themselves a role to pursue equality for women due to their academic knowledge and their self-reflection is saturated with the politically correct language of gender equality.

In the book review section, Gülden Sayılan critically evaluates Gizem Çelik's *Öldüren Erkek(lik)ler: Eşine Şiddet Uygulamış Cezaevindeki Erkekler* [Killing Men/Masculinities: Men Convicted for Violence against their Female Partners] and Atilla Barutçu examines the long due Turkish translation of a major work in Queer Studies – Annamarie Jagose's *Queer Theory: An Introduction*.

We would like to thank all our contributors for their valuable inputs and take the opportunity to invite researchers of men and masculinities to submit their work for the ninth issue. Please visit the journal's website for more information.

Nurseli Yeşim Sünbuloğlu
On behalf of the Editorial Board of
Masculinities: A Journal of Identity and Culture

ARTICLES

Lost in Space: Displacement of the American Male in Urban Spaces

Murat Göç *

Pamukkale University

Abstract:

This article will discuss the interrelations of spatial reorganization of everyday life and gender constructions in American culture, especially the changing images of masculinity because the urban question is a question of subjectivity and authenticity. As space, with all its personal, social and mythical connotations, is being erased by the hyperreal and depthless spatial experiences of late capitalist culture, it becomes more vital as a site of resistance and hegemony. The taken for granted mobility and physical dominance of men over space appear to have been castrated by a world defined by the constrained pleasure and restricted freedom. Contemporary American culture and literature have often reflected “the contemporary crisis of urbanity as a crisis of white male authority and selfhood” in which “white men conduct their highly individualized dramas of masculine authority, existential doubt and moral responsibility”. This paper, therefore, will discuss such moments of spatial crisis of masculinity in the examples of transgressive fiction such as Bret Easton Ellis’s *American Psycho*, Chuck Palahniuk’s *Fight Club*, *Non-Fiction and Choke* and Douglas Coupland’s *Generation X* affirming the decentred and deterritorialized male identity as the insecure core of the American culture.

Keywords: *Contemporary American literature, masculinity, space, transgressive fiction*

---

* Asst. Prof., Department of English Language and Literature
gocmurat@gmail.com

Mekanda Kaybolanlar: Amerikan Erkeğinin Şehir Mekanlarında Zeminini Yitirışı

Murat Göç *

Pamukkale Üniversitesi

Özet:

Bu makale, Amerikan kültüründe gündelik yaşamda mekanın yeniden düzenlenmesi ve mekana bağlı toplumsal cinsiyet inşaları arasındaki ilişkiyi, özellikle de şehir kültürünün bir öznellik ve hakikilik meselesi olduğunu aklında tutarak erilliğin değişen imgelerini tartışacaktır. Zira mekan, tüm kişisel, toplumsal ve mitik anlamları ile birlikte, toptan bir biçimde geç capitalist kültürün hipergerçek ve derinliksiz mekan deneyimleri tarafından yok edildikçe, bir direniş ve hegemonya alanı olarak daha da hayati bir konuma gelmiştir. Erkeklerin, mekan üzerindeki kıymeti kendinden menkul hareketliliği ve fiziksel hakimiyeti, sınırlanmış zevk ve özgürlük algısı ile tanımlanan bir dünyada hadım edilmiştir. Çağdaş Amerikan kültürü ve edebiyatı çoğu zaman “beyaz erkeğin son derece bireyselleşmiş dramlarını, varoluşsal şüphelerini ve ahlaki sorumluluklarını sergilediği” “çağdaş şehirleşme krizini bir beyaz erkek egemenliğinin ve benliğinin krizi” olarak sunmuştur. Bu makale, bu kuramsal kapsam ışığında Bret Easton Ellis’in *Amerikan Sapiğı*, Chuck Palahniuk’un *Dövüş Kulübü*, *Kurgu-dışı*, ve *Tıkanma*, ve Douglas Couplan’dın *X Kuşağı* gibi *transgressive* edebiyat örnekleri üzerinden erilliğin mekansal kriz anlarını tartışacak ve merkezlesmiş ve mekansızlaşmış erkek kimliğini Amerikan kültürünün güvenliğini yitirmiş özü olarak ele alacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Çağdaş Amerikan Edebiyatı, erillik, mekan, transgressive edebiyat*

---

*Yard. Doç.Dr. İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü
gocmurat@gmail.com

Introduction

“Nazis...baseball players with AIDS, more Mafia shit, gridlock, the homeless, various maniacs, faggots dropping like flies in the streets, surrogate mothers, the cancellation of a soap opera, kids who broke into a zoo and tortured and burned various animals alive, more Nazis... and the joke is, the punch line is, it's all in this city – nowhere else, just here, it sucks, whoa wait, more Nazis, gridlock, gridlock, baby-sellers, black-market babies, AIDS babies, baby junkies, building collapses on baby, maniac baby, gridlock, bridge collapses”. (Ellis, 4)

This is how the city of New York is depicted in *American Psycho*, the scandalous novel by Bret Easton Ellis, and shocking as it may be, this image as the paradoxical and chaotic city which offers nothing but “*the trash, the garbage, the disease* (4)” has been diffused into the apocalyptic culture of late capitalism, which seemingly substituted order with chaos, construction with dissolution and production with consumption. For about 50 years now, we have been talking about the crisis of urban culture, the end of history and ideology, vanishing of the boundaries of gender roles, and crisis of masculinity in particular, and the identity crisis and dislocation of individuals. Despite their seemingly relative irrelevance, these distinct crises, each and every one of them, are evidently different implications of a more significant crisis of late capitalist culture. What lies at the heart of this crisis network is reorganization and reproduction of everyday life practices in accordance with the dominant capitalist ideology, which will inevitably lead to the criticism of class structure (Lefebvre, 2002, p. 226).

This article will discuss the interrelations of spatial reorganization of everyday life and gender constructions in American culture, especially the changing images of masculinity because the urban question, doubtless to say, is above all a question of subjectivity and

authenticity. Industrial revolution and postindustrial revolution were indeed, and before all, a spatial revolution. Considering the temporal-spatial foundations of the identity construction, it may be argued that the dislocation of the spatial identity will certainly mark the displacement of individuals (Kale, 2002, p.19). As space, with all its personal, social and mythical connotations, is being erased by the hyperreal and depthless spatial experiences of late capitalist culture (Kennedy, 2000, p.6), it becomes more vital as a site of resistance and hegemony.

The taken for granted mobility and physical dominance of men over space appear to have been castrated by a world defined by the constrained pleasure and restricted freedom. Contemporary American culture and literature have often reflected “the contemporary crisis of urbanity as a crisis of white male authority and selfhood” in which “white men conduct their highly individualized dramas of masculine authority, existential doubt and moral responsibility” (Kennedy, 2000, p.119), which is, for instance, illustrated in the examples of transgressive fiction such as Bret Easton Ellis’s *American Psycho*, Chuck Palahniuk’s *Fight Club, Non-Fiction and Choke* and Douglas Coupland’s *Generation X* affirming the decentred and deterritorialized male identity as the insecure core of the American culture which will be used to exemplify the points of discussion in this paper.

Displacement of American Male

The condition of masculinity, or *the masculine mystique*, has always been one of the prominent issues in American culture for several reasons and always instantly echoed in fiction. First of all, a history of masculinity is a history of the struggle to tame and control the space around. The dominant meanings of masculinity in American culture have been about producing space(s) as instruments to men’s wills. However, masculine ideology hasn’t been only concerned with a space of his own but much more interested in other spaces in search of a territorialization of his power. Therefore, through ages, America has remained to be a land of men and manly ideals of expansion, conquest

and possession. The very first examples of American literature, sermons, journals and the religious teachings, burdened the American male with a historical and biblical role of leading the expatriates into the Promised Land. Written by and for men, these texts opened up new realms of responsibility and manly duties like building up a nation and preserving it, a novelty for the age of aristocracy and feudal monarchies. The texts of the time mirrored the crisis of a replacement of masculine roles and created the myth of pioneerhood, redefining the roles and responsibilities of men. What Natty Bumppo and Captain Ahab pursued at the heart of wilderness was the originality of this idea, which was apparently lost in the newly urbanizing America. Like the heroes of American romanticism, Nick Carraway, and later on Dean Moriarty, as the puzzled successors of Ahab, pursued the originality of American manhood in a struggle not only against a culture of conspicuous consumption but also against themselves, yet this time sailing into the wilderness of modern American cities and interstate roads. In modern American fiction, the Kafkaesque search of meaning and authenticity of male heroes evidently ended up with the wasteland of masculinity (Erbora, 2000, p.12). Deprived of its traditional meaning as the land of promise, American cities, especially in the postwar era, were transformed from a meeting place where people from different cultures and histories formed up a new city culture to a place with which people couldn't identify themselves, ending up with a total alienation. Therefore, contrary to previous masculinity crises, the postmodern crisis of masculinity brings out a displacement of masculine roles offering no substitute for the so called masculine power and authority.

Postmodern theory of space seems to be related to the displacement of masculinity, an uncertainty about manhood, a loss of faith in patriarchal authority (Moore, 1996, p.281). Retrospectively, with the post-Fordist reorganization of workplaces and hierarchies in 1950's, middle class men began to experience a relative loss in their social prestige and economic status. Clearly defined jobs and careers with which men were once identified were being transformed into contingent flexible roles loosely defined. With the constant loss of power in the

social hierarchy, men apparently could not succeed in keeping up with the increasing demands of the ethic of success and had to face the possibility that they might be too far away from fulfilling the expectations of masculinity based on self-control, hard work and material progress. As a result, while domesticated workplace of the service industry castrated men's power, American males, "the middle children of history with no special place and attention" (Palahniuk, *Fight Club*, 166), became more and more involved in complex social relations and became isolated and inward looking. The transition of urban spaces from an open air public sphere to the hinterland of closed and climate controlled shopping malls also denoted the displacement of masculine subjectivity in American culture. Once the land of immigrants and existential nomads, American land now offers only a "desubjectified, motionless voyage" (Deleuze, 1987, p.159) and the only immigrants of new American cities happen to be the customers strolling around the market stalls. The narrator of *Fight Club*, for instance, wakes up at a different time and at a different airport during his never-ending flights. In each journey, he consumes single-serving foods, single-serving hotel rooms and single-serving friends. He realizes that it doesn't really matter who you are and where you are while traveling (Palahniuk, *Fight Club*, 29). Different identities you have adopted and the places you have been to all become disposable after a while.

In a Lacanian sense, if the chief signifier of difference in American culture, the phallus, doesn't exist anymore, then the postmodern individual's misrecognition of himself leads to creating a decentred subject, the subject-in-process as a site of contradictions yet never complete and contented. Thus postmodern males are seemingly urged to construct false relations with the space surrounding them, resulting in a kind of fetishism of space (Moore, 1996, p.172). Postmodern spatial self is a passive fabricated self, an alienated spectator of social activities. He is the "invisible man" of the 1990's whose only chance to become visible again is, as Chuck Palahniuk writes in *Choke*, to "*get caught, exposed and revealed enough, then you'd never be able to hide again. There would be no difference between your public and your private lives* (38)". For Palahniuk,

“to be Whitie is to be wallpaper. You don’t draw attention, good or bad. Still, what would it be like”, he asks “to live with attention?” (Palahniuk, Non-Fiction, 56).

The infamous feminization of postmodern masculinity corresponds to the process of becoming a consumer rather than a producer of the spatial organizations as well as social relationships constructed through space. In postmodern space, the old boundaries between the private and the public, the functional and the aesthetic, originality and artificiality and pastiche have broken down to the point that it becomes virtually hallucinogenic and hyperreal totally being composed of images and simulated signifiers. The only possible socialization occurs in shopping malls or theme parks where people enjoy a simulated historicity and authenticity, and in the realms of virtual reality such as television shows, video games or internet, which marks the death of space and the emergence of schizophrenic, dislocated and depthless identity constructions (Cragg, 2000, p.9). The dislocated masculine seems to be trapped in a vicious circle of the pursuit of spatial meaning which coincides with the *desert of the real*; the cognitive perfect map, representing the space, not only masks and perverts the basic reality but also marks the absence of the territory/reality. In postmodern culture, the masculine identity is based on the absence of space and the temporality of spatial constructions so much so that it has been displaced so as not to be replaced any more.

The masculine reaction to the symbolic absence of space, then, comes to the surface in symbolic ways. The blatant violence of Patrick Bateman in *American Psycho*, for instance, may be interpreted as a claim to possess and control his surrounding with an animal instinct when he deeply feels that, among all the luxurious furniture and expensive restaurants, he is deprived of the power to exert control over the social relations created by and within space. Tim Edwards (2004) suggests that violence is seen as a key part not only of men’s maintenance of power over women but rather more in terms of men’s power over the entire planet (51). As Jeff Hearn (1998) similarly stated in his *The Violences of Men*, Bateman’s violent acts are indeed “impersonal and structural” (12)

and necessarily “organized and individualized” (35) and therefore can’t be considered separately from one’s symbolic expression of masculinity which reinforces and, in turn, is reinforced by other forms of symbolic violence. Moreover, the narrator in *Fight Club* explodes his own condomini(ni)um (condom-like condos), “a sort of filing cabinet for widows and young professionals” he defines (41), in order to deliver himself from his “slavery to his nesting instinct (43)”. American men, for the narrator, “used to sit in the bathroom with pornography, now they sit in the bathroom with their IKEA furniture catalogue (43)”. Considering the symbolic violence impoverishing men and alienating him to his space, Tyler Durden’s anarchist raids of the modern art museums, liposuction clinics, rich hotel restaurants and credit card buildings justify themselves in an attempt to respond the violence in the same symbolic way. Furthermore, in *Choke*, Denny, a helpless sexaholic, “finds rocks, washes them, hauls them home. It’s how his recovery is going to be about doing something big and good instead of just not doing little bad shit (139-140)”. He mounts a wall in the middle of the city out of the rocks, the debris of the city symbolizing his own manhood. (219) Palahniuk tells us the stories of a couple of men who are building castles in cities as the phallic monuments just as Denny’s wall in his collection of interviews and short essays, *Non-fiction*,

So whether building a castle is a statement or a mission, a nesting instinct or a penis extension (63). Whether castle building is a bid for immortality or a hobby – a fun way to kill time- whether it is a gift to the future or a memorial to the past.... Their own confession in stone. Their memoir (91).

Urban Space

The United States is a vast country recreated from half remembered fragments of the memories of Puritan forefathers, Irish vagabonds, French aristocrats and Hungarian villagers. Fragmentality and inconsistency has thus always lain at the heart of American cities. Consequently, there have been two oppositional views of the city and

urban spaces in American culture. On one side, the dark aspects of the city, city as “a storm center” full of “menace”, the morally threatening enemy of pious Christians and good Americans have remained as a persistent theme in American collective unconscious, which can be traced back to John Winthrop, Thomas Jefferson, Edgar Allan Poe and Josiah Strong. In this sense, the city is the Other, alien and mysteriously dangerous, an unreadable text and somehow always beyond final comprehension (Campbell and Kean, 1997, p.170). On the contrary, the American city can also be read from the perspective of Walt Whitman, William Carlos Williams or Paul Auster who suggest an image of the city, sophisticated, chaotic but again promising a journey into the self. In this respect, the city is a gathering of meanings in which people invest their interpretations and seek to create their own histories and therefore resembles a text, it is “an inscription of man in space” (162). The relationship of the flaneur to the city is a narrative relation regarding the city as a text that can be encoded and decoded (Savage, 2000, p.49). The discussion of the textuality of space will inevitably lead us to discuss its intertextuality considering the spatial constructions and the network of social relations produced by these constructions. Space becomes redescribed not as a dead, inert thing or object but as organic and fluid; it flows and collides with other spaces (Merryfield, 2000, p.171). Moreover, the textual construction of the urban spaces enables us to see the linguistic attributions of the city. The meaning in the city is always deferred and one can never attain the ultimate meaning. And space, like language, is fragmented and compartmentalized. Gilles Deleuze (1987) states that “*dwelling, getting around, working, playing: life is spatially and socially segmented. The house is segmented according to its rooms’ assigned purposes; streets, according to the order of the city* (208). As Henry Lefebvre sees it, “*spatial fragmentation and conceptual dislocation serves distinctively to ideological purposes. Separation ensures consent, perpetuates misunderstanding and it reproduces the status quo*” (qtd in Merryfield, 2000, p.171). Therefore, the production and consumption of space will certainly give away the discursive practices and the dominant

ideology, which are definitely effective in building up the city and its culture.

Hence, understanding the construction of urban spaces in America necessitates considering the mechanisms of industrialism and capitalism. Once established nearby the factories and railroads, the cities in America provided many immigrants with an opportunity to produce not only material goods but also their individual spaces. The streets, buildings, bridges, squares and monuments were designed to commemorate a special historical or a cultural characteristic of the urban people. Nevertheless, postwar American cities were built around consumption and urban spaces were an active agent in the expansion and reproduction of capitalism (Merryfield, 2000, p.173). Where people met, celebrated or protested has now become where they consume. Today's American cities are the consumption hinterlands of the shopping malls and far from their historicity or authenticity, the shopping malls characterize the cultural universe of American urbanity. Jean Baudrillard (1994), in his *Simulacra and Simulations*, resembles shopping malls to "a giant montage factory", which "cannot be separated from the ... whole town as a total functional screen of activities... The hypermarket is already beyond the factory and traditional institutions of capital, the model of all future forms of controlled socialization... The hypermarket is the expression of a whole lifestyle in which not only the country but the town as well have disappeared to make room for "the metro area" - a completely delimited functional urban zoning... But the role of the hypermarket goes far beyond "consumption," and the objects no longer have a specific reality there: what is primary is their serial, circular, spectacular arrangement - the future model of social relations" (77).

Chris Haywood and Mairtin Mac an Ghail (2003) argue that social changes over the course of centuries "gave rise to gendered spatial divisions between domestic and public spheres. The gendered nature of small scale domestic units of production that characterized early industrialization gave way to a redefinition of men's and women's relationship to the public and the private" (21). Tim Edwards (2004) further argues that "at the heart of the crisis in masculinity is a problem

with the reconciliation of the private and the public, the intimate and the impersonal, the emotional and the rational” (17). The mall, as the chief signifier of late capitalist consumer culture, has been dispersed into the other urban spaces diminishing all worn out boundaries between the public and the private realms. Working places, for example, where men used to find the ultimate meaning of their existence have become standardized and commodified already. Working places in the U.S., particularly office spaces, have substantiated the men’s imprisonment in their new submissive roles let alone celebrating their liberation through labor. The narrator’s office in *Fight Club* proves to be a perfect example of cubicle islands of postmodern offices:

“It is not like I have a window at work. All the outside walls are floor to ceiling glass. Everything where I work is floor to ceiling glass. Everything is vertical blinds. Everything is industrial low pile gray carpet spotted with little tombstone monuments where the PCs plug into the network. Everything is a maze of cubicles boxed in with fences of upholstered plywoods” (137).

The men’s escape into television, sports and recreational weekends, then, may be interpreted as a way “to die and to be reborn, to be destroyed and be saved” (Palahniuk, Non-fiction, 40). Nevertheless, standardization and commodification of working places are completed with the same organizational philosophy dominating the living places. Cut off from the real productive activities, men in the U.S. were urged to compensate their relatively powerless positions in the outside world with the DIY chores at home. What they accomplished as a result was the ikeanization of their homes, turning their living places into the microcosms of consumption heavens. In *Generation X*, Douglas Coupland resembles shopping malls to houses, or vice versa:

“It happened this way: he was driving home in California on Interstate 10 and passing by a shopping mall outside of Phoenix. He was thinking about the vast, arrogant block forms of shopping mall architecture and how they make as

little visual sense in the landscape as nuclear cooling towers. He then drove past a yuppie housing development – one of those new strange developments with hundreds of blockish, equally senseless and enormous coral pink houses, all of them with an inch of space in between and located about three feet from the highway. And Otis got to thinking: Hey these are not houses at all, these are malls in disguise” (71).

Confused by the omnipresence of the depthless and catastrophic consumer culture, like the other lost generations preceding them, the members of the Generation X are forced to escape into spacelessness and meaninglessness, into the desert of the real.

“We live small lives on the periphery: we are marginalized and there is a great deal in which we choose not to participate. We wanted silence and we have that silence now... Our systems had stopped working, jammed with the odor of copy machines. Wite-Out, the smell of bond paper, the endless stress of pointless jobs done grudgingly to little applause. We had compulsions that made us confuse shopping with creativity, to take downers and assume that merely renting a video on Saturday night was enough. But now that we live here in the desert, things are much, much better now” (11).

Conclusion

The opening sentence of *American Psycho* greets the reader with a quotation from Dante’s Divine Comedy “Abandon all hope ye who enter here” and the closing remark is far more puzzling “This is no exit”. The city in the millennial American culture has been often pictured in similar ways both in popular culture and contemporary literature. The city image in American culture has changed a great deal in accordance with the changing structure of capitalist mode of productions and the social relations constructed with and by the spatial

organizations. Alienation of man to his space and environment could only be a part of a larger alienation which is inherent in capitalist society and in man's exploitation of man (Lefebvrei 2002, p.232). The culture of capitalism had created fixed space-dependent subject positions and gender roles. However, in the late capitalist culture, space and gender are not produced but simulated on flexible, contingent, unstable and anonymous subject positions (Diken, Laustsen, Nefes, 2003, p.267). The operations of power are especially evident in gendered spaces which are inherently hierarchical and encode both freedoms and restrictions in the city (Kennedy, 2000, p.11). Therefore, gender roles, and masculinity in particular, in late capitalist culture merge chaos with order and excessive consumption with restrictive production. In this respect, construction of masculinity and its relation to space have never been neutral but they always have political and ideological entailments which necessarily produce implosive violence and inequality that primarily affect and damage men and their relations with other gendered identities

References:

- Baudrillard, J. (1994). *Simulacra and Simulation*. Michigan. University of Michigan Press, 1994.
- Campbell, N. and Alasdair K. (1997). *American Cultural Studies*. London. Routledge.
- Coupland, D. (1991). *Generation X, Tales for an Accelerated Culture*. NY: St.Martin's.
- Crang, M. (2000). "Introduction". *Thinking Space*. London. Routledge, 2000. <http://site.ebrary.com/lib/ege/Doc?id=1005404&ppg=47>
- Deleuze, G. (1987). *Thousand Plateaus : Capitalism and Schizophrenia*. Minneapolis, MN, USA: University of Minnesota Press, <http://site.ebrary.com/lib/ege/Doc?id=10151134&ppg=229>
- Diken, B. and Carsten L. , Türkay N. (2003). "Postmodern Şiddet-Network Toplumunda Dövüş Kulübü". *Doğu Batı*, Mayıs,Haziran, Temmuz, pp. 263-282.

- Edwards, T. (2004). *Cultures of Masculinity*. London. Routledge.
- Erbora, A. (2000). *Toplum Dışına İtilen Bireyler: Çağdaş Amerikan Romanında Topluma Uyum Sorunu*. Ankara. Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Ellis, Bret E. (2002). *American Psycho*. London. Picador.
- Haywood, C. and Mairtin M. (2003). *Men and Masculinities*. London. McGraw-Hill Education.
- Hearn, J. (1998). *The Violences of Men*. London. Sage.
- Kale, N. (2002). "Modernizmden Postmodern Söylemlere Doğru". *Doğu Batı*. Mayıs, Haziran, Temmuz, V:19 pp. 29-50.
- Kennedy, L. (2000). *Urban Spaces and Representation*. London. GBR. Pluto Press.
- <http://site.ebrary.com/lib/ege/Doc?id=2001126&ppg=122>
- Lefebvre, H. (2002). "Work and Leisure in Everyday Life". *Everyday Life Reader*. Ed. Ben Highmore. Florence, KY USA. Routledge.
- <http://site.ebrary.com/lib/ege/Doc?id=5004305&ppg=241>
- Merrifield, A. (2000). "Henri Lefebvre A Socialist in Space" *Thinking Space*. London. Routledge.
- <http://site.ebrary.com/lib/ege/Doc?id=1005404&ppg=181>
- Moore, S. (1996). "Getting a Bit of the Other: The Pimps of Postmodernism". *Male Order*. Ed. Jonathan Rutherford and Rowena Chapman. London. Lawrence&Wishart.
- Palahniuk, C. (2002). *Choke*. London: Vintage.
- Palahniuk, C. (1996). *Fight Club*. New York: W W Norton & Co Inc.
- Palahniuk, C. (2005). *Nonfiction*. London: Vintage.
- Savage, M. (2000). "Walter Benjamin's Urban Thought". *Thinking Space*. London. Routledge.
- <http://site.ebrary.com/lib/ege/Doc?id=1005404&ppg=47>

From Hegemonic Masculinity to Masculinity Crisis: The Exploration of the Failure of Idealized Masculinity on the White Screen

Neşe Şenel *

Ardahan University

Abstract:

Drawing the framework of the hierarchies among masculinities and elaborating on the theory of hegemonic masculinity, this study attempts to analyze the journey and the transformation from hegemonic masculinity into masculinity crisis of the protagonists of two crucial films of two distinct cultures, *The Game* (1997) and *Mustafa Hakkında Her Şey (Everything About Mustafa)* (2004). Within this study through a close exploration of the troublesome and curious stories of both Nicholas and Mustafa, their failure of the idealized masculinity models, that is, the modes of the hegemonic masculinity and their specific masculinity crisis will be attempted to be analyzed.

Keywords: hegemonic masculinity, masculinity crisis, film studies, *The Game*, *Everything About Mustafa*.

---

* Res. Asst. Department of English Language and Literature
nesesenel@gmail.com

Hegemonik Erkeklikten Erkeklik Krizine: Beyaz Perdede İdealleştirilmiş Erkekliğin Başarısızlığı Üzerine Bir Keşif

Neşe Şenel*

Ardahan Üniversitesi

Özet:

Bu çalışma, erkeklikler arasında var olan hiyerarşilerin genel bir çerçevesini çizerek ve hegemonik erkeklik kuramını detaylandırarak, iki farklı kültüre ait *The Game (Oyun)* (1997) ve *Mustafa Hakkında Her Şey* (2004) filmlerinin ana karakterlerinin hegemonik erkeklikten erkeklik krizine yolculuklarını ve dönüşümlerini incelemeye girişmektedir. Bu çalışmada, hem Nicholas'ın hem de Mustafa'nın zorlu ve ilginç hikayeleri yakından keşfedilerek, her iki karakterin de idealize edilmiş erkeklik modellerindeki yani hegemonik erkekliklerdeki başarısızlıkları ve kendilerine özgü erkeklik krizleri analiz edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: hegemonik erkeklik, erkeklik krizi, film çalışmaları, *The Game*, *Mustafa Hakkında Her Şey*.

---

* Arş. Gör. İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü
nesesenel@gmail.com

Within the context of masculinity studies, the theory of hegemonic masculinity has taken the discipline into a new direction since the 1980s. Through the works of such seminal theoreticians and scholars of masculinity studies as Tim Carrigan, R.W. Connell, John Lee, Michael Kimmel, James Messerschmidt and many others, the discipline of masculinity studies was sophisticated. The acknowledgement of the existence of hierarchies among masculinities and the divulgence of the hegemonic, discursive and self-legitimizing formation within the hierarchic structure shape the backbone of the most theories of these scholars. Although it received several criticisms from feminist and queer grounds, the theory of hegemonic masculinity has been popular since its coinage because it has also found a mirror-effect within its social practice. The dominant masculinity model within most Western societies is 'expected' to be strong, powerful, heterosexual, wealthy, capable, self-dependent, self-confident, physically able-bodied, sufficient, respected and honored. This category of hegemonic masculinity appeals to only a narrow scope of men, yet it still dominates, controls and rules over all other forms of masculinities and women through power, authority and prestige, wherein it serves to the ends of patriarchal power structures. Any 'ideal' male who cannot, or do not, meet even a single expectation required by hegemonic masculinity, or in other words, who falls from 'hardness' into 'softness' due to any so-called deficit in his manhood, goes through a version of masculinity failure, or more precisely, masculinity crisis. By elaborating on the theory of hegemonic masculinity, this study attempts to manifest the journey or transformation from hegemonic masculinity into masculinity crisis of the protagonists of two crucial films of two distinct cultures. The first case study is about an American Hollywood movie, *The Game* (1997) directed by David Fincher. The second is about a Turkish movie entitled *Everything About Mustafa* (*Mustafa Hakkında Her Şey*) (2004) directed by Çağan Irmak.

Carrigan et. al. originally initiated the sophistication of the concept of hegemonic masculinity in their article when they posed hegemonic masculinity as a key in understanding the social, political and

cultural construction of masculinities (1985, p. 551-604). Yet, essentially Raewyn Connell produced theories of masculinities in the last two decades of the 20th century. In this sense, it was she who exclusively coined the term 'hegemonic masculinity' (Feasey, 2008, p. 2). Connell's theorization and development of hegemonic masculinity is actually influenced by Antonio Gramsci's concept 'hegemony', which was developed during his sophistication of Italian inter-class relationships. To this end, Connell starts to integrate some of the basics of Gramsci's model of hegemony with his own understanding of masculinities theory. Accordingly, Connell follows Gramsci in questioning masculine hegemony especially regarding such issues as "the situations where a kind of permanent alliance existed; where a general solidarity between oppressors and oppressed had developed, with cultural processes reinforcing the political and economic domination of the ruling group" (Connell, 1995, p. 206).

In her *Gender and Power: Society, the Person and Sexual Politics* (1987), Connell discusses the existence of the "ordering versions of femininity and masculinity at the level of whole society", caused by ethnic differences, generational gaps and several class patterns (p. 183). She further centers the interrelation between masculinity and femininity on "a single structural fact, the global dominance of men over women" (p. 183). For her, such a structural element also signals to the hierarchal relationships among men and this actually acknowledges the existence of "a hegemonic form of masculinity in the society as a whole" (p. 183). Within the context of hierarchy among masculinities, Connell suggests four basic categories of masculinities (hegemonic, complicit, subordinate and marginalized), which exist in hierarchal relation to one another, each making the existence of other groups legitimized. Yet, it should be noted that the boundaries between these groups are highly slippery and unfixed, as also any representation of masculinity may vary according to the region, location and culture it appeals to. In her *Masculinities*, Connell provides a simple definition of her hegemonic masculinity: "Hegemonic masculinity is not a fixed character type, always and everywhere the

same. It is, rather, the masculinity that occupies the hegemonic position in a given pattern of gender relations” (1995, p. 74).

Connell’s concept of hegemonic masculinity is relational in the sense that hegemonic masculinity is constructed both in relation to subordinated masculinities and women (1987, p. 183). And, these interaction and relationships between such varying forms masculinity only work to serve to patriarchal social order (p. 183). Referring “the dominant form of masculinity” as hegemonic among men, Connell then, elaborates on her integration of Gramscian hegemony and masculinity:

In the concept of hegemonic masculinity, ‘hegemony’ means (as in Gramsci’s analyses of class relations in Italy from which the term is borrowed) a social ascendancy achieved in a play of social forces that extends beyond contests of brute power into the organization of private life and cultural processes. Ascendancy of one group of men over another achieved at the point of a gun, or by the threat of unemployment, is not hegemony. Ascendancy which is embedded in religious doctrine and practice, mass media content, wage structures, the design of housing, welfare/taxation policies and so forth, is. (Connell, 1987, p. 184)

Herein, Connell stresses the dominance of the hegemonic masculinity over other masculinities as an “ascendancy achieved through culture, institutions, and persuasion” (Connell and Messerschmidt, 2005, p. 832). In a sense, as Connell suggests in his *Masculinities*, within the context of hegemony practice, the institutionalized masculinity is “culturally exalted” over other forms of masculinities (1995, p. 77). This group of institutionalized dominant masculinity that casts superiority over other complicit or subordinated masculinities, however, is not to be confused with what she would call a version of idealized “male sex role” (Connell, 1987, p. 184). With her concept of hegemonic masculinity, Connell attempts to reveal and order the slippery and changeable hierarchies

among varied masculinities specifically in terms of “power and subordination” (Seidler, 2006, p. 15).

This group of hegemonic masculinity is even so narrow and limited that it includes fantasy figures or publicized real models that embody the qualifications of an unreachable ideal (Connell, 1987, p. 184). For MacKinnon, in spite of the fact that hegemonic masculinity’s scope is narrow, appealing only to a limited number of men of idealized heroes or some kind of fantastic unattainable figures, still it does not diminish “its credibility as a standard of masculinity to which men are supposed to aspire” (2003, p. 115). Thus, Connell signals to several crucial features of her conception of hegemonic masculinity. Firstly, as mentioned above, it is relational since “hegemonic masculinity is constructed in relation to women and to subordinated masculinities” and hegemonic masculinity must negate subordinated masculinities and all femininities (1987, p. 186). In their critical text, “Hegemonic Masculinity, Rethinking the Concept”, Connell and Messerschmidt manifest how the normative and relational aspect of hegemonic masculinity paves way for its legitimization:

Hegemonic masculinity was distinguished from other masculinities, especially subordinated masculinities. Hegemonic masculinity was not assumed to be normal in the statistical sense; only a minority of men might enact it. But it was certainly normative. It embodied the currently most honored way of being a man, it required all other men to position themselves in relation to it, and it ideologically legitimated the global subordination of women to men. (2005, p. 832)

Apart from its being relational, secondly, as put forward by Connell, hegemonic masculinity is “very public” and the public aspect of this concept does not always signal to powerful men; all the same, it actually signals to how they attain this power and how other men are driven to back this supremacy with a common consent, which results its being normative (1987, p. 185). The main argument running behind Connell’s

theory is the question how actually certain groups of men “inhabit positions of power and wealth and how they legitimate and reproduce the social relationships that generate their dominance” (Carrigan et al., 1985, p. 92). Thirdly, another important facet of current hegemonic masculinity is heterosexuality and the institution of marriage (Connell, 1987, p. 186). In this sense, in addition to being heterosexual, hegemonic masculinity requires man to persistently attest that he is heterosexual (Anderson, 2005, p. 22). According to Connell, the hegemonic masculinity is also supposed to attain the crucial features of “power, authority, aggression and technology” (1987, p. 187). Thus, Connell’s hegemonic male is to be “white, heterosexual, competitive, individualist and aggressive men in the paid labour force who dominate the moral, cultural and financial landscape” (Connell qtd. in Feasey, 2008, p. 3).

These few idealized men within hegemonic masculinity are supposed to be strong, powerful, effective, wealthy, proficient, imposing, self-sufficient, self-confident and they are to be renowned in their profession and well-recognized by the society. Dominating all other genders with power and subordination, hegemonic masculinity sheds such ideals as “whiteness, location in the middle class, heterosexuality, independence, rationality and educated, a competitive spirit, the desire and the ability to achieve, controlled and directed aggression, as well as mental and physical toughness” to be desired, respected and protected (Howson, 2006, p. 60). Kimmel describes this type of dominant masculinity as “a man in power, a man with power and a man of power” (2004, p. 184). Quoting from Erving Goffman’s famous lines, Kimmel highlights the ideals of hegemonic masculinity in the US and the tension it arouses:

In an important sense there is only one complete unblushing male in America: a young, married, white, urban, northern, heterosexual, Protestant, father, of college education, fully employed, of good complexion, weight, and height, and a recent record in sports. . . . Any male who fails to qualify in any one of these ways is likely to view himself—during moments at least—as unworthy,

incomplete, and inferior. (Goffman qtd in. Kimmel, 1996, p. 5)

According to Kimmel, hegemonic masculinity is a mode in relation to which subordinate men are positioned, described, classified and placed within a given society because this idealized mode of masculinity has become such a normative or natural construction that it is perceived as a “standard in psychological evaluations, sociological research self-help and advice literature for teaching young men to become real men” (2004, 184). This causes subordinate masculinities, particularly the complicit masculinity, to “live in a state of some tension with hegemonic masculinity” as within the society they try to attach a place, relational to the dominant ideal masculinity in which they cannot be included (Connell, 1998, p. 5). Subordinate masculinities such as the men at the margins due to their ethnicity, class, generation and gender have lesser political power, status and wealth than the hegemonic men. Subordinate masculinities are plural and this pluralism is created by such “social factors as class, ethnicity, sexual orientation, able bodies, religion, age” (MacKinnon, 2003, p. 11). Although, “the idea of a hierarchy of masculinities grew directly out of homosexual men’s experience with violence and prejudice from straight men” (Connell and Messerschmidt, 2005, p. 831), still these huge numbers of subordinate men become “complicit in sustaining this hierarchic model” (Feasey, 2008, p. 3). Moreover, as a result of the “symbolic interaction” between these masculinities and the ‘natural’ dominance achieved and prevailed by forms of hegemonic masculinity, the outcome is simply patriarchy “where some men systematically subordinate other classes of citizens” and where again some women also enjoy certain privilege and domination over others through their close engagement with hegemonic men (Lemelle, 2010, p. 256). Hegemonic masculinity is constructed, legitimized and perceived to be natural and normative; therefore, its practises and structures become invisible, which paves the way for reinforcing its hegemonic power further since “all other gender relationships and dynamics must ‘fit in’ around this dominant norm” (Campbell et al., 2006, p.11). In this way, systemically, within the

institutionalized hierarchal power structures, “hegemonic masculinity helps reify and reproduce patriarchy” (Anderson, 2009, p. 38).

At the end of the day, even the forms of subordinate masculinities also enjoy the institutionalisation of male domination over women as a result of hegemonic authority (Carrigan et al. 2006, p. 592). Kimmel believes that anti-femininity has always been at the center of all formations of manhood so he suggests that no matter what kind of masculinity a man adheres, being a man is actually “not being like a woman” (2004, p. 185). Therefore, at the core of the main argument, as put forward by Connell and Messerschmidt, hegemonic masculinity is perceived as “the pattern of practice (i.e., things done, not just a set of role expectations or an identity) that allowed men’s dominance over women to continue” (2005, p. 832). Connell and Messerschmidt reflect how in relation to complicit masculinities and the submission among heterosexual women that hegemony becomes the most powerful agent (p. 832). Connell believes that the only way of promoting gender justice can be achieved through resistance to and struggle against this agent, hegemonic masculinity (Levy, 2007, p. 258).

The process of masculinity crisis, or failure of masculinity, as Connell put it in *The Men and the Boys* (2000), starts when an ideal male cannot accomplish the expectations or requirements of the hegemonic masculinity and becomes ‘failed’ or ‘incomplete’ (p. 46). According to David Gilmore, as he develops in his *Manhood in the Making, Cultural Concepts of Masculinity*, men who do not or cannot achieve the ideal models of masculinity are made to believe that they have ‘failed’ and this ultimately destabilizes their social appreciation and value. The requirements of manhood, for Gilmore, cause men to experience the highest pressure and burden to perform more manly and to behold more power, control and strength (1990, p. 17-18). These expectations of the ideal manhood, or hegemonic masculinity, include power, authority, supremacy, strength and specifically hardness (Stepien, 1997, p. 17). Evenly, what causes men go through masculinity crisis is the process when men are perceived to fall out of hardness into a kind of previously negated softness, associated with femininity. As referred by Stepien,

regarding the experience of masculinity crisis, in their seminal work, *Posting the Male*, Lea and Schoene manifest two conditions:

The 'crisis' of contemporary masculinity could be said to derive from men's exposure to two antagonistic sets of imperatives and ideals – one patriarchal, the other feminist or post-patriarchal – resulting in a behavioural and self-constitutive quandary that is experienced as stressful because it appears so utterly irresolvable. (Lea and Schoene, 2003, p. 12)

The existence of power structures of the hegemonic masculinity, with all of its requirements or pre-set cultural 'manly' ideals and its requirement to negate with all other facets of subordinated masculinities and femininity, leads men to go through a version of tension, or crisis with a simple wink at 'failure'.

The hierarchal construction of the masculinities and the relational and normative hegemonic composition within the masculine power structures ultimately culminates in the transformation of the male individual from hegemonic masculinity into masculinity crisis, which could well be traced within the protagonists of *The Game* and *Everything About Mustafa*, in which both Nicholas and Mustafa goes through masculinity crisis when their hegemonic power is threatened and shaken by other forms of masculinities and 'domineering' agents.

An Investigation of Masculinity Crisis within *The Game* and *Everything About Mustafa*

Produced in 1997 and directed by David Fincher *The Game*, starring Michael Douglas, focuses on the story of Nicholas Van Orton, a lonely and wealthy investment banker. He starts as a rich man living in a luxurious mansion, almost fully isolated from his ex-wife and his brother, Conrad. Nicholas demonstrates that he is a representative of hegemonic masculinity. He is a wealthy banker living in a luxurious mansion, "the largest house in the street" as he says to the

policeman on the phone, and owns a latest model of BMW. The scenes when Nicholas is at his workplace reveal that he is also an unreachable, respected and successful banker boss who wins the competition within capitalist power structures and is therefore surrounded by those willing and courteous assistants and employees. In whatever public sphere he enters, he is always respected and held in high regard by the waiters, employees and the people around. Furthermore, his dominant masculinity could well be observed when as the utmost owner and superintendent, Nicholas fires Anson Baer, who is one of his old bank managers. Baer essentially represents the complicit masculinity, which due to his ailing older age has lost his previous energetic office performance and thus unintentionally causes the firm to earn lesser profits. Specifically, the scene when Nicholas fires Baer, reveals the relational facet of hegemonic masculinity because it is only through the 'deficits' and insufficiency of this complicit masculinity that Nicholas could well describe himself as prestigious, powerful, young and self-sufficient rule maker. Moreover, this scene also implies the symbolic violence exerted by Nicholas on Baer. Within the context of American society, Nicholas could well be classified by being among those, described by Connell in his *Masculinities* as "white, heterosexual, competitive, individualist and aggressive men in the paid labour force who dominate the moral, cultural and financial landscape" (1995, p. 77). Nicholas also shows up as a self-controlled man, emotionally retreating from other people due to his childhood traumas. Besides, as his father dies, he feels that he "had no other choice than playing the father" and takes over the roles of his father.

Similarly, *Everything About Mustafa*, originally entitled as "*Mustafa Hakkında Her Şey*", produced in 2004, directed by Çağan Irmak, starring Fikret Kuşkan, focuses on the traumatic story of Mustafa after the death of his wife at a traffic accident. Mustafa starts the film, just like Nicholas, proving that he is the member of the hegemonic masculinity, dominating both the subordinated masculinities and women. As a highly acclaimed manager and the owner of the advertising agency, he shows up as a powerful, prestigious, self-confident, wealthy, strong,

heterosexual father of a happy nuclear family. Yet, all along with these, he exhibits that he has obsessive thoughts about the authority and dominance he attains and he directly reacts to any threat or challenge to this own authority. He can easily and decisively fire an employee without any hesitation, which may signal that he shapes his own behaviours basing mostly on power and authority. He often dominates and looks down on those people with limited economic power by calling the officers or employees as “inferior and disgusting”. Even, at the opening scene, one of his respected and wise employees states that “sometimes gods need to have a victim so that they can become gods”, which signifies that he has authority and power over his employees. By usually commanding on his employees, Mustafa forms a version of tyranny in his workplace. Besides, his meticulous work ethic reveals his obsession with perfection. His fixation with excellence could easily be seen in the office scenes when he assertively interferes with the way his workers carry out their profession.

Interestingly, as the inquisitive turn of both films, the hegemonic masculinity of Nicholas and Mustafa and the facets of their dominating masculinity are all challenged and contested when Nicholas finds himself within ‘the game’ meticulously planned by CRS and when Mustafa is challenged by the low-brow lover of his dead wife.

In *The Game*, through the results of scrupulous physical and psychological tests of Nicholas, the company detects the deficits or weaknesses within his corporality and personality. Then, the company incessantly attacks on and challenges his ‘manhood’. Because of the tasks required by the game, he is often physically challenged: he is drowned within a taxicab driven into the sea, locked within a lift, always made to escape from the CRS agents or troops, drugged, confined within a tomb and tempted to jump off the roof of a skyscraper. Yet, rather than physical challenges, Nicholas is psychologically and socially tested, which poses a higher threat for his hegemonic masculinity. During the game, he loses the power, prestige, fortune and sufficiency he previously strongly attained. Metaphorically, Nicholas is reborn as a form of subordinate masculinity after the moment when he revives his consciousness in a

deserted old cemetery in Mexico. In the following scenes, he wears white dirty worn-off clothes; his body is full of scars, signalling at his regained heroic masculinity (Baker, 2006, p. 69) and bodily deformation. Now, totally penniless, in order to return home, he sells his only valuable possession, a gold watch and asks the plea of the previously invisible people for hitchhiking to San Francisco. It is only when he takes the gun from his foreclosed mansion that he seems to partially revive his manhood. At this point, the gun could be perceived as a symbol of phallic power helping Nicholas regain his manhood. Hence, in the succeeding scenes, through the masculine 'power' of possessing the gun, he has the curious intention to take revenge and resolve the mystery behind CRS.

The whole conspiracy of the game and the whole physical and psychological challenges to his manhood cause Nicholas to show the masculinity 'failure' and experience a version of masculinity crisis. Nicholas shows up as a "solid businessman drawn into a matrix of femme fatales, obscure forces and people attempting to kill him" (Baker, 2006, p. 69). Yet, all these challenges essentially help him come to terms with his own masculinity and resolve his childhood traumas, especially the trauma of seeing his father commit suicide. At the end, he reconciles with his ex-wife and asks to have a date out with Cristine, which signals that he has overcome his masculine anxieties.

In parallels with the masculinity crisis that Nicholas experiences, similarly, Mustafa also goes through fierce and even more violent crisis. At the hospital scene, rather than reacting to his wife's death by mourning, Mustafa dedicates himself resolving the mystery behind the accident. He insistently focuses on learning more about the man who was with Ceren during the accident. Through this insistence, Mustafa represses his own reaction to his wife's death by directing his reaction to 'the man'. The knowledge of this mysterious man implies that he has lost the control and power he thought he had within his marriage, the realization of which evenly transforms his emotional reactions. Upon learning that the taxi driver, Fikret, was the lover of his wife, Mustafa projects the sorrow he feels for his loss through altering the sadness into rage and aggression, which could be detected from the first scene the

two come across. In a sense, Mustafa directs his mourning, which would actually be an indicator of weakness and fall from hardness and manliness into aggression, revenge and violence. Therein, he devises plans, hires people in order to reach Fikret who has challenged his own authority and power. When Mustafa takes him as a hostage, he forces Fikret to drive the car, with an intention to make him realize that he is much superior and more powerful than him. The scenes that depict Fikret's imprisonment in a countryside mansion, Mustafa's violent and aggressive behaviours towards Fikret again may indicate his obsession with attaining absolute power-over. These bloody and violent scenes further reveal that Mustafa has totally directed his 'soft' emotions of the mourning process into aggression and violence against the taxi driver. During much of the film, Mustafa calmly reminds Fikret that he will kill him at the end of the day after he fulfils one single requirement. In this way, he is to learn about how the two involved in this unconsummated love story and thereby he will learn how he has lost his control and authority over his wife and lost it to an 'inferior', subordinated masculinity. Obviously, Mustafa does not simply intends to compensate for his emotional loss, rather, he intends to compensate for his manly 'failure' he experiences through his loss of the possession of a woman to an 'inferior' man.

Violence, on the other hand, compromises much of the behaviours of Mustafa against Fikret, which helps him reproduce and maintain power and domination over Fikret and, thus, sustain his hegemonic power-over. Similarly, in discussing the relationship between masculinities, power and violence, Jeff Hearn proposes that enforcement of all sorts of violence by men are inevitably linked to the reproduction of masculine supremacy and control:

Men are members of a powerful social group and a social category that is invested with power. This has the consequence that membership of that group or category brings power, if only by association. As with other powerful groups, dominance is maintained and reproduced in a wide variety of ways, including persuasion, influence, force,

violence, and so on... All these forms of violence reinforce each other and form the contexts of each other. The doing of violence is dominance, is the result of dominance, and creates the conditions for the reproduction of dominance. Violence is a means of enforcing power and control, but it is also power and control in itself. (Hearn, 1998, p. 35-36)

Apart from being a transformation of sorrow for the loss of his wife into aggression, violence connotes Mustafa's compensation for a failure or loss of power and authority over his wife, for simply 'losing' her to a secondary masculinity, to a taxi driver. On the same line with Hearn, it is through violence that Mustafa aims at reviving his failed or deformed masculinity. As the perpetrator of violence, Mustafa regains power and domination he thought he once had. Yet, facing with the realities of the relationship between Ceren and Fikret and, most importantly, confronting with his 'failure' make Mustafa also antagonise and come to terms with his childhood trauma. The flashbacks of his trauma reveal that Mustafa kills his handicapped brother by choking him since his father abandons home due to the shame he feels for the elder brother's incapability. Moreover, since childhood, Mustafa emotionally distances himself from his mother because he believes that his mother always put him off with the lies and hopes of making him believe that the father would be coming soon. This childhood trauma shapes and constructs the whole masculinity and characteristic of Mustafa. Unable to have power and authority during his earlier ages, Mustafa, in his adulthood, neurotically gets obsessed with the ideal of attaining and sustaining absolute power in order to compensate for his childhood sin. In a sense, he becomes, in Kimmel's words, "a man in power, a man with power and a man of power" (2004, p. 184). However, at the end of the movie, upon confronting with his 'failure' and trauma, he feels that he does not have the power to commit a second murder in his life and therefore, sets Fikret free.

At the final scene, Mustafa reveals that he has now fell from 'hardness' into 'softness', from hegemonic masculinity into masculinity crisis by showing a 'deficit' or 'weakness' in his once-unshakable

masculinity. The film ends as he confronts with his mother about the realities behind the murder of his brother. The scene ends when Mustafa bursts into tears in his mother's arms, which discloses that Mustafa confronts his traumas, weaknesses, self-realities and most importantly his own masculinity.

As a conclusion, by tracing the 'fall' of Nicholas and Mustafa from the dominant form of masculinity, which is hegemonic in this sense, into a kind of masculinity failure, it has been attempted to show in these movies that both characters go through similar masculinity crisis despite their distinct cultural backgrounds. Both Nicholas and Mustafa have constructed their masculinity in a hierarchal power structure where they attribute their value, power and self-esteem in relation to other masculinities. On the same line with Connell's definition of hegemonic masculinity, the ascendancy of both characters over other men is achieved culturally; therefore, they cast parallels in their hegemonic tendencies. Yet, a course of troublesome incidents and challenges to their 'manhood' reveals several underlying childhood traumas that cause them to be obsessed with sustaining power. Mustafa's childhood trauma shows up in his adulthood as a neurotic mania, while that of Nicholas appears to be an emotional detachment. Still, all these challenges eventually make both characters to come to terms with their 'weaknesses', 'insufficiencies' and even 'failures' within their own manhood. More importantly, the fall from the ideals and requirements of the hegemonic masculinity and the final masculinity crisis make both Nicholas and Mustafa revive a new tension-free masculinity which they never had before.

References:

- Anderson, E. (2005). *In the game: Gay athletes and the cult of masculinity*. Albany, NY: State University of New York Press.
- Anderson, E. (2009). *Inclusive masculinity: The changing nature of masculinities*. New York: Routledge.
- Baker, B. (2006). *Masculinity in fiction and film: Representing men in popular genres, 1945-2000*. London: Continuum.

- Campbell, H. & et al.. (2006). *Country boys: Masculinity and rural life*. University Park, PA: Pennsylvania State University Press.
- Carrigan, T. & et al.. (1985). Hard and heavy: Towards a new sociology of masculinity. *Theory and society*. p. 551–604. vol. 14, no. 5.
- Connell, R. (1977). *Ruling class ruling culture*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Connell, R. (1987). *Gender and power: Society, the person, and sexual politics*. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Connell, R. (1995). *Masculinities*. Berkeley: University of California Press.
- Connell, R. (1998). Masculinities and globalization. *Men and masculinities*. p. 3–23. vol. 1, no. 1, July.
doi:10.1177/1097184x98001001001
- Connell, R. (2000). *The men and the boys*. St. Leonards, NSW: Allen & Amp.
- Connell, R. & James W. M. (2005). Hegemonic masculinity: Rethinking the concept. *Gender & Society*. p. 829–859. vol. 19, no. 6.
doi:10.1177/0891243205278639.
- Feasey, R. (2008). *Masculinity and popular television*. Edinburgh: Edinburgh UP.
- Fincher, D. (1997). *The Game*. USA: Polygram Filmed Entertainment.
- Gilmore, D. D. (1990). *Manhood in the making: Cultural concepts of masculinity*. New Haven, CT: Yale University Press.
- Hearn, J. (1998). *The violences of men*. London: SAGE Publications.
- Howson, R. (2006). *Challenging hegemonic masculinity*. London: Routledge.
- Irmak, Ç. (Director). (2004). *Mustafa Hakkında Her Şey*. Turkey: ANS Productions
- Kimmel, M. (1996). *Manhood in America: A cultural history*. New York: Free Press.
- Kimmel, M. (2004). Masculinity as homophobia: Fear, shame, and silence in the construction of gender identity. *Feminism and masculinities*. p. 182–199. Oxford: Oxford UP.
- Lea, D. & Berthold S. H. (2003). *Posting the male: Masculinities in post-war and contemporary British literature*. Amsterdam: Rodopi.

- Lemelle, A. J. (2010). *Black masculinity and sexual politics*. New York: Routledge.
- Levy, D. P. (2007). Hegemonic masculinity. *International encyclopaedia of men and masculinities*. p. 258–259. Routledge: New York.
- MacKinnon, K. (2003). *Representing men: Maleness and masculinity in the media*. London: Arnold.
- Seidler, V. J. (2006). *Transforming masculinities: Men, cultures, bodies, power, sex and love*. London: Routledge.
- Stepien, A. (2014). Understanding male shame. *Masculinities journal*. p. 7–27. no. 1, Feb. masculinitiesjournal.org/tr/tr/makele/understanding-male-shame/63/pdf.

Cinsiyetlendirilmiş Kurum Olarak Akademi: Erkek Akademisyenlerin “Öteki” Üzerinden Erkeklik İnşaları¹

Duygu Altınoluk *
Ege Üniversitesi

Özet:

Çalışmanın konusu, içine doğduğu toplumun değer ve normlarıyla sosyalle olmuş erkek akademisyenler özelinde, “eşitlikçi” akademiye geçtikten sonra toplumsal cinsiyete yönelik erkeklik söylemlerinde herhangi bir dönüşüm olup olmadığıdır. Bu bağlamda, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi’nde doktora yapmakta olan araştırma görevlileri ile doktora derecesini almış diğer akademik seviyelerdeki öğretim üyelerinden oluşan ve kartopu örnekleme tekniğiyle ulaşılan 11 erkek akademisyenle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerden elde edilen nitel veri, her kurumun aslında toplumsal cinsiyet temelinde örgütlendiğini iddia eden Joan Acker’ın (1990) “*toplumsal cinsiyetlendirilmiş kurum*” (gendered institution) kuramının sunduğu kuramsal çerçeve dâhilinde yorumsamacı bir yaklaşımla çözümlemeye tabi tutulmuştur. Görüşmelerden elde edilen bulgularla, fakülte içi çalışma demokrasisinin yüksek düzeyde olduğu varsayılan ve eğitim seviyesi yüksek bir araştırma alanında dahi toplumsal cinsiyetlendirilmiş pek çok öğenin örtük biçimlerde de olsa var olduğunu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Erkeklik Çalışmaları, Hegemonik Erkeklik, Toplumsal Cinsiyetlendirilmiş Kurum, Erkek Akademisyenler*

---

¹ Bu yazı, VIII. Ulusal Sosyoloji Kongresi’nde sunulan “Akademide Hegemonik Erkekliğin Öteki Üzerinden Yeniden İnşası” başlıklı bildiri metninin genişletilmiş halidir.

* Arş. Gör. Sosyoloji Bölümü
dygaltinoluk@gmail.com

Academia as a Gendered Institution: The Construction of Masculinity through “Otherness” of Male Academics

Duygu Altınoluk *
Ege University

Abstract:

This study investigates whether the gender based masculinity discourses of male academics, who are socialized through the values and norms of the society in which they are born, have been transformed after they take place in academia; and hence whether the academia is a gendered institution. In this context, the sample is drawn by using snowball technique and the semi-structured interviews were conducted upon 11 male academics, from Ege University Faculty of Letters, who are either PhD candidate-research assistants or faculty members who have already been holding PhD degree at various academic ranks. The qualitative data gathered through interviews were analysed through “gendered institution” theory of Joan Acker who argued that all institutions are organized by gender, within an interpretative perspective. The findings revealed that even in a research field which is assumed to have working democracy at higher degrees, there exist subtle forms of gendered principles.

Keywords: *Men Studies, Hegemonic Masculinity, Gendered Institution, Male Academics*

---

* Res. Asst. Faculty of Letters
dygaltinoluk@gmail.com

Toplumda var olan kamusal-özel, kültür-doğa, eril-dişi gibi sosyolojik dikotomilerle bakıldığında, erkekler sırasıyla ilk, kadınlar ise ikinci kategorilerde yer almaktadır. Bu temelde de kadının özel alanda daha çok varlık gösterdiği; kamusaladaki yerinin ise ikinci planda kaldığı söylenmektedir (Alkan, 1999; Kancı, 2008; Ecevit, 2010) Bu dikotomilerle birlikte erkek girişken ve aktif rol üstlenirken, kadın geri planda duran, pasif ve bağımlı bir rol üslenir. Tüm bu özellikler erkeği kamusal, kadını ise özel alan diye tanımladığımız ev içinde konumlandırır. Bu nedenle erkek, emeğin üretildiği piyasa ilişkileri içerisinde “ekmek kazanan” konumunda yer alırken; kadın ise ev ilişkileri içerisinde emeğin yeniden üretildiği alana sıkışır. Günümüz toplumlarında kadınların kamusal alanda giderek daha fazla yer aldığı durumu sayısal bir veriden ibarettir; çünkü kamusal alana hizmet eden kurumlar, toplumsal cinsiyet bazında biçimlenerek erkeğin iş hayatında olmasını önceler (Acker, 1992; Badinter, 1992; Özkanlı & Korkmaz, 2000; Şentürk, 2015).

Toplumun tüm alanlarında yansımaları bulan toplumsal cinsiyet temelli güç eşitsizlikleri, kaynakların iki cinsiyet arasında dengesiz dağılımını ve böylece cinsiyetler arasında özellikle kadını erkeğe bağımlı kılan bir mekanizmayı beraberinde getirmektedir (Newman & Grauerholz, 2002). Böylesi bir güç eşitsizliği ise kadının toplumdaki ikincil konumunu yeniden üretmektedir. Bireyin karşılaştığı ilk toplumsallaşma aracı olan aileden başlamak üzere, evlilik, iş yaşamı, siyaset ve tüm toplumsal karşılaşmalar gibi makro ve mikro alanlarda olmak üzere kadını ikincil konuma iten bu mekanizma, hegemonik erkekliliği yalnızca üretmekle kalmamakta, aynı zamanda tüm bu alanlarda erkeğin hegemonik konumunun yeniden üretilmesine katkıda bulunmaktadır. Segal (1992), erkeklik ve kadınlığın, tarihsel zamana ve mekâna özgü oluşumlar olduğuna vurgu yaparken ideolojilerin; toplumsal kurumlar ve pratikler içinde sürekli olarak biçimlendirilen, karşı konulan, yeniden işlenen ve onaylanan kategoriler olduğunu söyler.

İktidarla donanmış pozisyonların erkekler tarafından kuşatıldığı göz ardı edilemez bir gerçektir (Acker, 1990).

Çağdaş literatür, sosyal olarak üretilmiş bir kavram olarak toplumsal cinsiyetin yarattığı eşitsizliklerin derinlemesine ve kapsayıcı bir biçimde anlaşılabilmesine yönelik olarak toplumsal cinsiyet çalışmaları içerisinde kadınlığın yanı sıra erkekliğin de çalışılması gerektiğine işaret etmektedir (Boyd & Roper, 1989). Zira güç eşitsizliği, görelî bir kavramdır; toplumsal bir birimin hegemonik olarak daha geniş bir iktidar alanına sahip olması ancak ve ancak diğerinin iktidar alanının görelî olarak dar kılınması ile mümkün olabilir.

Nitekim erkeklik kavramı 1970'li yıllara kadar yalnızca biyolojik cinsiyet temelli ele alınıp belirli model erkekliğe sıkıştırılmıştır. Ancak 1980'lerden sonra kadın çalışmalarının yükselmesinden doğan feminist akımın erkeklik kavramına toplumsal cinsiyet bazında eğilmesiyle erkeklik çalışmaları da akademik çalışmalarda yerini almaya başlamıştır (Hearn ve Parkin, 1983, 1988; Cornwall ve Lindisfarne, 1994; Kimmel, 1995; Connell, 1998, 2001, 2005, 2016; Carrigan vd, 2002).

Feminist akımın içerisinde erkeklik çalışmalarının ivme kazanmasıyla beraber kadının, tüm toplumsal alanlarda olduğu gibi kamusaladaki yerini de ikincil olarak konumlayan erkekler üzerine çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Hiyerarşik yapılanma, erkeği üste, kadını ise aşağı statüye konumlamaktadır (Acker ve Houten, 1974; Acker, 1990, 1992; Hearn ve Parkin, 1983). Pek çok kadın, çalışma hayatının çoğunu eril yaklaşımla biçimlendirilmiş bu alanlarda geçirmektedir. Kamusal alanın eril yapılanması, feminizmin yükseldiği yıllarda daha da dikkat çekici bir hale gelmiştir. 1980 ve sonrasında sosyologlar başta olmak üzere sosyal bilimciler, özelde cinsiyetçilik, cinsel ayrımcılık gibi toplumda daha önce dikkati çekmeyen alanlarda, genelde kadın ve toplumsal cinsiyeti temel alan konularda çalışmalar yapmaya başlamıştır. Feminist çalışmaların merkezi özellikle 2000'li yıllardan itibaren ev ve iş arasındaki dikotominin zorlukları ve yeni ekonomik düzenin etrafında çerçevelenmektedir (Payne, 2002; Williams, Muller ve Kilanski, 2012). Genel olarak çalışmalar, kadının emeği ve

kamusalda görünmezliği üzerinden ilerlemiştir. Yükselen kapitalizmin modernleşmeyle harmanlanması ve artan işgücü ihtiyacı, kadına kamusal alanda var olması için bir fırsat yaratmış olsa da kurumların eril yapılması kadın emeğinin de kamusalda “kadını” bir biçimde şekillenmesine yol açmıştır. Bundan dolayı, kadın çalışmaları alanındaki çalışmalar erkeklik çalışmalarına göre daha fazla sayıdadır. Nitekim Hearn ve Parkin (1988), “erkeklik çalışmalarının” göz ardı edildiğini vurgulamaktadır. Sözü geçen araştırma, toplumsal cinsiyetlendirilmiş kurumlar üzerine yapılmış çalışmaların odağının, bu kurumların amaç, hiyerarşi ve yönetim işlevinin erkekler tarafından oluşturulduğuna; bunun da yine erkekler tarafından örtük biçimde gerçekleştirildiğine vurgu yapmaktadır.

Bu bağlamda bu çalışma, Joan Acker’ın (1990) “toplumsal cinsiyetlendirilmiş kurum” (gendered institution) kuramına dayanarak, akademinin de böylesi bir kurum olduğu varsayımından hareketle akademiye erkeklerin hegemonik erkekliklerini, kadın akademisyenler, yani çalışma süresince kavramsallaştırdığımız “öteki” üzerinden inşa etme biçimlerine odaklanmaktadır. Acker, kuramını geliştirirken, örgütlerdeki hiyerarşi ve eril yapılanma üzerinden gider. Bu araştırma ise Acker’ın kuramını bir ileri götürerek genelde akademiye özelde “kadın çalışmaları ve feminizm” derslerinin verildiği edebiyat fakültesine uyarlayarak; akademinin toplumsal cinsiyet tutumunu sorgulamayı hedeflemenin yanı sıra; erkek akademisyenlerin kadınlar üzerinden inşa ettikleri erkeklik söylemlerini bulup ortaya çıkarmayı amaç edinir. Acker’ın teorisinin üzerine inşa edilmiş bu çalışma, kadınların, akademiye ne kadar çoklukta olmalarından ya da yönetici kadrolarında bulunmalarından ziyade; “bilim yapıyor olmaları” açısından erkek akademisyenler tarafından ne derece önemsendikleri, bilim insanı olarak görüldükleri ve disiplinleri içerisinde kendilerine nasıl bir anlam atfedildiğini ortaya koyma amacı taşımaktadır.

Acker kurumlarda toplumsal cinsiyete dayalı sosyal yapılanmanın, “toplumsal cinsiyetlendirilmiş işbölümü”, “toplumsal cinsiyetlendirilmiş semboller”, “toplumsal cinsiyetlendirilmiş işyeri etkileşimi”, “toplumsal cinsiyetlendirilmiş bireysel kimlik” ve

“toplumsal cinsiyetlendirilmiş örgütlenme mantığı” olmak üzere birbiriyle etkileşim içerisinde olan beş farklı süreçte gerçekleştiğini öne sürmektedir. Acker’ın ortaya koyduğu bu kategoriler araştırmanın bulgulara ait olan kısmında ayrıntılı bir biçimde tanımlanarak, çalışmanın şekillendirildiği çerçeve dâhilinde bulgularla birlikte incelenecektir.

Araştırmanın Metodolojisi

Çalışma, üniversite gibi çalışma demokrasisinin yüksek düzeyde olmasının beklendiği bir kurumun içerisinde erkek akademisyenlerin, bizim bu çalışma için bulgulardan hareketle “öteki” olarak kavramsallaştırdığımız kadın akademisyenler üzerinden hegemonik erkekliklerini nasıl yeniden inşa ettikleri sorusu üzerine kurulan nitel bir araştırmadır. Nitel araştırmalar, insanların kendilerinin ve diğerleriyle olan ilişkilerinin incelenmesini sağlayan ve daha çok karşılıklı etkileşim gerektiren stratejileri içermektedir (Demir, 2014). Bu araştırma da amacı ve doğası gereği sosyal alanda ancak anlamaya dayalı olarak çözümlenebilecek pek çok gerçeklik olduğunu varsayan yorumsamacı paradigma dahilindeki feminist yöntem üzerinden tasarlanarak, betimsel bir çözümlenmeye tabi tutulmuştur. Nitekim betimsel analiz yoluyla “elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır” (Yıldırım & Şimşek, 1999, s. 158). Görüşmelerin özüne sadık kalınarak bireylerin söylediklerinden doğrudan alıntılar yapılmak yoluyla gerçekleştirilen betimsel çözümlenme tekniğinin (Kümbetoğlu, 2015, s. 154) esas alındığı bu çalışmada görüşmeler, bu çalışmanın dayandığı kuramın işaret ettiği temalar etrafında örgütlenmiş farklı kategoriler dâhilinde yorumlanmıştır. Nitel araştırma desenine uygun olarak çalışma, erkek akademisyenlerin kadın akademisyenlerle, bir başka deyişle “öteki”lerle, kurdukları sosyal ilişkileri, kendilerini “öteki” üzerinden konumlayışlarını, “öteki” ile yaptıkları bilgi alışverişinin doğasını ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu amaca paralel olarak alan araştırması, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi’nde hâlihazırda doktora yapmakta

olan araştırma görevlileri ile doktora derecesini almış diğer akademik seviyelerdeki öğretim üyelerinden oluşan erkek akademisyenlerle motiflenmiştir.

Edebiyat Fakültesi'nin araştırmaya konu olma nedeni ise; öncelikle bu kurumda uzun süreden beri akademisyen olmaktan ötürü kadın olarak aidiyet duygusu geliştirmiş olmak ve buna dayalı olarak akademik olmayan sohbetlerdeki hegemonik erkekliğe ilişkin söylemleri içeriden gözlemle fark edip araştırmaya değer bulmaktır. Fakülte, yukarıda sayılan farklı seviyelerdeki erkek akademisyen sayıları dikkate alınarak *kartopu örnekleme tekniği* aracılığıyla toplam 11 erkek akademisyene ulaşılmıştır. Görüşmeler 12 sorunun yer aldığı ve görüşmenin seyrine göre değişkenlik gösteren ek soruları da içeren, ancak araştırmanın amaç ve kapsamıyla doğru orantılı olarak belirli temalara dayalı *yarı yapılandırılmış görüşme* formuyla gerçekleştirilmiştir. Görüşülen kişiler, anonimiteyi sağlamak için, unvanlarının baş harfleriyle P1, P2, D1, YD3, AG2 şeklinde kodlanarak aktarılmıştır. 2016 Nisan ayında gerçekleştirilen ve 35-50 dakika arası süren görüşmeler, katılımcıların rızası ile ses kaydına alınmış; görüşmenin ses kayıt cihazı yoluyla kayıt altına alınmasının istenmediği durumlarda ise araştırmacı tarafından notlar alınmak yoluyla kaydedilmiştir.

Toplumsal Cinsiyetlendirilmiş İşbölümü

Kurumlardaki işbölümü, açık bir şekilde görünür halde toplumsal cinsiyetlendirilmiştir. Devletin, aile ve işgücü pazarı yapılarındaki bölünmelerin net bir biçimde kurumsallaşmasını içeren iktidarın fiziksel mekândaki yerleşim ve davranışların da işbölümünü içerir (İnce-Güney, 2017; Alkan, 2017). Toplumsal cinsiyetlendirilmiş işbölümünde çeşitli değerler olmasına rağmen, erkek her zaman daha üst pozisyonlarda çalışmaktadır. Akademiye baktığımızda genel itibarıyla kadın-erkek sayılarının eşitsizliğini ve erkek yöneticilerin çoğunluğunu görmek mümkündür. Acker (1990, s.146) burada kurumsal iktidarın yüksek pozisyonlarında her zaman erkekler

tarafından işgal edildiğini söylemektedir. Lisans eğitiminde fazla olan kadın sayısı, unvan ve hiyerarşik yükselmenin devamında literatürde tanımlanan “sızdıran boru hattı”na (leaky pipeline) takılarak elenmektedir; bu nedenle doktorasını almış kadın öğrenciler, akademiye adım atarak yardımcı doçent unvanını alıp yükselmeye devam ettikçe cinsiyet eşitsizliğine maruz kalmaktadır. Şevik’in (2016) sızdıran boru hattı kavramını kullanarak yaptığı güncel çalışmasında akademideki kadın-erkek niceliğinin kadrolarda yükseldikçe dengesizleştiğini Hitit Üniversitesi Teknik Bilimler MYO özelinde tartışırken, ülkedeki genel profili de ortaya koymuştur.

Akademik yapılanma içerisinde kadın akademisyenler bölüm başkanı olarak bir nevi yönetici konumuna geliyor olsalar dahi genele bakıldığında daha önemli olarak arz edilen rektörlük ve dekanlık gibi - Acker’ın yetenek olarak tabir ettiği akademide kendini daha üst karar mercii olarak gösteren- daha üst pozisyonlara erkek akademisyenlerin atandığı -ki atama işlemi yine eril bir el tarafından yapılmaktadır- görülmektedir. Edebiyat Fakültesi, kurulduğu 1976 yılından bu yana, bugünkü dekan dâhil olmak üzere 10 dekan yönetim pozisyonuna gelmiş ve yalnız bir kadın akademisyen dekan olarak atanmıştır. Üniversite tarihine baktığımızdaysa kuruluşundan bu yana 13 rektör içerisinde yalnızca bir kadın akademisyen rektör olarak yönetime gelmiştir. Bu da daha önce bahsi geçen sızdıran boru hattı deyişine denk düşmektedir.

Acker’ın toplumsal cinsiyetlendirilmiş işbölümü kategorizasyonundan hareketle, katılımcılara “Yöneticide görmek istediğiniz cinsiyet ve özellikler nelerdir?” sorusu olmuştur. Katılımcılar soru karşısında tereddüt etmeden bir yöneticide herhangi bir cinsiyet gözetmediklerinin altını çizmiş olsalar dahi bazı katılımcılar yönetici özelliklerini sayarken bir müddet sonra geleneksel erkek egemen bir yönetici profili çizmeye başlamıştır; yani bir başka deyişle eril özelliklerle donanmış bir erkek yöneticinin varlığına işaret etmişler; bazıları ise doğrudan erkek yöneticinin her zaman daha iyi yönetici vasfına sahip olduğunun altını çizmiştir.

“Erkek. Adil. Kararlı. Tutarlı. Erkeklerin yönetici vasfı daha yüksek. Kadınlar merhametli. Bu nedenle adil olamazlar.” (YD2)

“Hayır, akademik çalışma konusunu engelleyecek türde şeyler yapmaması gerek. Kişiselleştirmemeli. Kadınlar genelde yapıyor bunu. Ben yönetici olsam, yani belki cabbar bir kadın olursa düşünürüm. Bir de erkek alırsam ayrımcı görünmek istemem o yüzden.” (P3)

Görüldüğü gibi, kadınların kamusal alanda yönetici olmaları içinkendini kabul ettirmek adına çoğu zaman, erkeksileşmek durumundadır; çünkü yönetmek denilen edimin erkeğe has olduğu iddia edilen fazla sert, dominant, kararlı olmayı gerektirdiği önyargısı akademisyen erkeklerde de mevcuttur. Bu sebeplerle erkek akademisyenlerin, zaten eril bir kamusal mekân olan akademideki cinsiyetçiliği, kendilerinin de dönüştürdükleri erkeklik söylemleriyle devam ettirmiş olduğu aşikârdır.

Toplumsal Cinsiyetlendirilmiş Semboller

Acker’ın kategorize ettiği beş temel sürecin belki de en örtük biçimde olanı “toplumsal cinsiyetlendirilmiş semboller”dir. Semboller Acker’a göre (1990) sembollerin dilde, ideolojide, kıyafetlerde, yaşam tarzında pek çok kaynak ve biçimi vardır. Bu semboller, akademinin işleyişinde de geçerli olmakla beraber birtakım yönleriyle farklılaşmaktadır. Özellikle kıyafetlerde herhangi bir sembolik ayırım ortaya çıkmasa da araştırmanın metodoloji bölümünde de sözü edildiği gibi içeriden gözlemlenilen deneyimlerde², akademide kılık-kıyafete göre “daha fazla akademisyen” bulunduğu ya da bulunmadığı gibi bir kalıp yargının üstü kapalı biçimde söylendiği daha sonra bahsi geçecek olan “homososyal” gruplarda en çok konuşulan mevzulardan biridir. Sancar (2003), Türkiye’deki kadınların ne gieceği ve nerede, ne

² “Deneyim” kelimesi burada epistemolojik bir duruşun göstergesi olarak kullanılmışı, araştıran ve araştırılan arasında hiyerarşik bağın kurulmadığı, nesneleştirilmemiş ve araştırılanların kendiliğinden anlattıkları kastedilmektedir.

zaman giyileceğinin bizdeki yerli kültürün bir tanımı olarak meşrulaştırıldığının altını çizer. Katılımcılara sorulan “Gündelik hayatınızda cinsiyetçiliği ürettiğinizi düşünüyor musunuz?” sorusuna pozitif ayrımcılık bazında cinsiyetçilik yaptıkları cevabını vererek; bunun da olumlu olduğunu vurgulamışlardır.

“Evet, bazen; çok bilinç dışı bir hareket. Kadınlara öncelik verebiliyorum. Erkek olsa yapmam. Asansöre binerken öncelik verebiliyorum; kapıyı tutabiliyorum saçma aslında. Yapıyorsam da iyi niyetle sembolik düşünüp yapıyorumdur.”(YD2)

“Kıyafet mesela, bazen (erkek) arkadaşlarla bir (kadın) arkadaşımız için nasıl giyiniyor diye konuşabiliyoruz. Bu da yine erkekler arasında. Kendisine en fazla güzel olmuşsun deniyor tabii” (AG2)

Bugünün eğitilmiş, kentli erkeği kadınlara karşı “kibar”laşmanın aslında onları ikincil konuma ittiğini ve bunun hegemonik erkekliğin yumuşak hali olduğunun farkında olmuyor; böylece cinsiyetçilikten muaf olmayan akademisyenlerin de kendi içinde tabiri caizse ürettikleri dönüşen bir “kibar” cinsiyetçilik hali ortaya çıkıyor.

Acker, sembolik olarak yapılan şiddetin daha az görünür olmasının aslında cinsiyetçiliğin en tehlikelisi olduğunu vurgularken en dikkat edilmesi gereken durum olarak niteler. Bu kuramdan yola çıkarak yaptığı bir çalışmada Husu (2005), özellikle kadınların akademide “anne” olarak görülmelerinden kaynaklanan sembolize olmuş bir cinsiyetçi anlayıştan bahseder; özellikle bölümlerdeki araştırma grupları ve projelerin oluşturulurken hamile ve çocuklu kadınların farkında olmaksızın devredışı bırakıldığı sonuca ulaşmıştır. Edebiyat Fakültesi’nde ise erkek akademisyenler temelinde yapılan bu araştırma için “hamilelik ve annelik” durumu ele alınmamış olsa da fakültede pozitif ayrımcılık olup olmadığına dair olan soruda erkek katılımcıların bir kısmı kadınların bu durumundan rahatsız olduklarını dile getirmiştir. Ancak fakülte bazında kadınlarla yapılan bir diğer araştırmada ise kadınların, hamilelik dahil olmak üzere akademiye girişlerinden itibaren

kendilerine bu konuda baskı yapıldığı bulgusuna erişilmiştir (Altınoluk, 2017). Dolayısıyla sembolik şiddet doğrudan çok anlaşılmayan, detaylandırılmış sorularla ortaya çıkabilecek ve sorgulanabilecek bir ayrımcılık türü olarak akademide kendini göstermektedir.

Toplumsal Cinsiyetlendirilmiş İşyeri Etkileşimi

Acker, kurum içerisinde toplumsal cinsiyetlendirmenin en fazla semboller ve etkileşimle daha fazla ortaya çıkabileceğini vurgulamaktadır. Kurum içi sohbetler, kurumsal dil, yönetim anlayışı, teknik yetenek gerektirecek işler gibi sıralanan temaları vardır (Acker, 1990). Bu araştırmada da katılımcıların, akademi içerisinde çoğu zaman kadın akademisyenlerle girdikleri etkileşimde toplumsal cinsiyetlenmiş bir dil kullanmakta oldukları görüşme metinlerinde açık ve/veya örtük biçimlerde kendini göstermektedir.

Çalışmanın kilit noktası ise kadınların akademide ne kadar çoklukta olduğu değil; idari pozisyonlarda bulunmalarının yanı sıra “bilim yapıyor olmaları” açısından kadınların erkek akademisyenler tarafından ne derece önemsendikleri ve erkek akademisyenlerin kendi bölümlerinde kadınlara ne anlam atfettikleridir. Araştırmanın katılımcıları “İş saatleri içerisinde daha çok hecincinsinizle mi karşı cinsle mi vakit geçiriyorsunuz?” sorusuna karşılık olarak;

“Bölümümüz yapısı gereği erkek bakımından fazla. Toplumda akademi kadın için daha uygun. Öğretmenliğin bir üst mertebesi gibi.” (AG1)

Cevabın kendisinden patriyarkal değerlere göre akademisyenliğin kadın için olumlu bir meslek olmasından ötürü, cinsiyetsiz bir meslek olarak görüldüğü anlaşılabilir. Ancak mesai saati rahatlığı, ağır iş gerektirmediği, yoğun tempo istemeyen bir iş olarak görülmesinden ötürü ev içi işlere de kadının vakit ayırması kolaylığından dolayı bu tanımlamanın yapıldığı öne sürülebilir (Kundakçı, 2007).

“Hemcinsimle; doğal olarak bölünüyoruz biz. Farklı dünyadalar. Kadınlar varken konuşma tarzım ya da konuştuğunuz konu değişiyor. Kadınlar varken erkek muhabbeti yapamıyorum. Toplumsal tabular.” (YD2)

“Her ikisiyle de vakit geçiriyorum; ama erkeklerle erkek muhabbeti tabi.” (YD3)

cevaplarını vermişlerdir. Burada önemli olan nokta ise erkek muhabbeti ve mesleklerin cinsiyetine yapılan vurgudur. Erkekler aralarındaki dayanışmayı arttırabilmek adına, dâhil oldukları “homososyal” erkek arkadaş gruplarında (Sancar, 2013, s. 102-105) erkekliklerini yeniden inşaaya hazır hale getirmektedirler; bu beraberinde bize erkek kimliğinin krize yönelik telafisinin bir oluşumunu sunar. Acker da iş yeri içerisinde erkek çalışanların kendi aralarında konuştukları konuları kadınlarla konuşmadıklarını ve cinsiyetlendirilen gündelik bir sohbet biçiminin oluşturulduğunun altını çizer.

Toplumsal Cinsiyetlendirilmiş Bireysel Kimlik

Kurumlardaki yöneticilerin bireysel kimliklerinde toplumsal cinsiyet tezahürlerinin olduğuna vurgu yapan Acker (1990; 1992), bireysel kimliklerin toplumsal cinsiyetlenmiş halinin daha önce bahsedilen toplumsal cinsiyetlendirilmiş iş yeri etkileşimi, semboller ve işbölümüne tekabül eden üç sacayağının üzerine oturduğunu ve yöneticilerin bu tezahürleri sergilediklerini söyler. Bireyler, akademi içerisinde üretmediklerini düşündükleri toplumsal cinsiyetçiliği bir şekilde, farklı alanlarda bireysel kimliklerinde yansıtmaktadırlar. Akademik yaşamda toplumsal cinsiyet eşitsizliğini katiben üretmediğini öne süren erkek akademisyenlere bu olguyu açığa çıkarabilmek için ek olarak “Yine de zaman zaman cinsiyetçiliği yeniden ürettiğinizi düşündüğünüz şeyler yapıyor musunuz?” sorusu sorulmuştur. Katılımcı erkek akademisyenlerin gerek kendi erkek akademisyenlerle olan ortamlarında, gerek derslerinde, gerekse akademi

içerisindeki gündelik sohbetlerinde örtük bir biçimde toplumsal cinsiyetlendirmeyi yaptıkları ortaya çıkmıştır.

“Sosyal hayatta üretmemeye çalışıyorum ama toplumun bana yüklediklerinden ötürü evet cinsiyetçi davranıyorum özellikle futbolda. Maç izlerken ettiğim küfürler cinsiyetçi mesela xxx (küfür) dedim, diyorum. Kız arkadaşlarıma da yapardım eskiden; şimdi bu dönüştü en azından.” (AG1)

“Mesela derste bunu yapabilecek bir babayiğit var mı dedim ama ekledim de cinsiyetçi gibi olmasın dedim. Eğer muhafazakâr öğrenciniz çoksa kadın kelimesini çok sık kullanamıyorsunuz. Bayan ve hanım desem acaba onları da kucaklamış olur muyum diye düşünüyorum.” (YD2)

Katılımcıların akademik yaşamlarının dışarısında kendilerinin de beklemedikleri aslında cinsiyetçi olmayan bir tutum sergilemektir. Ancak aşağıdaki konuşmada olduğu gibi bireylerin, sosyalizasyon süreçlerinin çoğunu cinsiyetlendirilmiş kalıplarla geçirmelerinden ötürü hayatlarının tüm alanlarına yayılmış bir toplumsal cinsiyetlendirme söz konusudur. Birey çalışma yaşantısında toplumsal cinsiyetlendirilmiş yargı ve kalıplardan kendini arındırdığını söylese de; bu kalıplar gündelik yaşamda, kendisini akademisyen olarak tanımladığını söyleyen birinin konuşma ve davranışlarında belirlemektedir. Öyle ki, akademisyen olmanın verdiği statü ve yüksek eğitimle kendilerinin cinsiyetçiliği hiçbir zaman üretmediklerini ve her zaman cinsiyet eşitliğinden yana olduklarını söyleyen edebiyat fakültesinin erkek akademisyenleri farkında olmasalar da söylemlerinde cinsiyetçiliği bir anlamda üretmektedirler. Seidler (1997), hegemonik erkekliğin, kadınlara karşı üstünlüğün ve kamusalın erkek alanı olduğuna dair olduğu düşüncenin her alanda yaygın olduğunun altını çizer. Buradan hareketle cinsiyetçiliğe karşı hassas olduklarını dile getiren ve her defasında bunu vurgulayan erkek akademisyenlere “Yine de zaman zaman cinsiyetçiliği yeniden ürettiğinizi düşündüğünüz şeyler yapıyor musunuz?” sorusuna görüldüğü gibi dildeki cinsiyet üretimiyle cevap verilmiştir.

“Hayır. Hiç üretmedim. Yani çok uzun zamandan beri ben sanırım bu uzun zaman yüksek lisans ve asistanlığın başladığı zamanlar. (...) Aksine, çok özel bir şey anlatacağım. Hepimiz akademisyeniz. Alsancak'ta oturuyoruz. Maalesef o oturuşta işte biraz bir şeyler içtikten sonra maalesef başka üniversitelerdeki kendi alanımdan kişiler, arkadaşlarım. Erkek o doğaüstü, doğa içindeki erkek tarafları açığa çıktı. Ve yoldan gelip geçen alımlı kadınlar için hani aa çok güzel kadınmış, çok beğendim falan denebilir de. Böyle de giyiniyor mi niye giyiyorlar bunu falan denmez. Bu hayvanlıktır benim nazarımda. Çünkü bir kadının benim kendi vücudum üzerine nasıl hakkım varsa bir kadının da kendi vücudunda hakkı vardır ve bunu ister sergiler ister saklar. Bu onun bileceği bir iş. Beni ilgilendirmez ve ben ona karşı bir tepki gösteremem. Göstermemeliyim. Böyle deyince bu arkadaşlar işte ya şöyle falan filan. Dedim ki bir dakika beyler. Buradan geçenler sizin eşleriniz veya sizin kızlarınız olsun. Bu başka yerlerde de söylenir. Çok amiyane, çok sıradan insanlar da söyler de benim söylemim aynı değil. Olsa ve sizin yerinizde de başka adamlar oturuyor olsa. Siz kendi elinizle giydirdiğiniz, elbisesini aldınız, parasını verdiniz, eşiniz için veya kızınız için öyle düşünen bir adam ne hissederdiniz? Siz almışsınız o elbiseyi. Çok güzel oldu sevgilim, çok yakıştı sana demişsiniz. Dekolte, mini vs. ve sizin beğendiğiniz o kadın sizin takdirinizle de kendisine daha çok güvenerek oradan geçiyor ve birileri başka şeyler düşünüyor. Ne hissedersiniz? Keyif kaçtı tabi. Bir tanesi “tamam X uzatma” dedi bana. Çünkü çok sert bir soruydu bu. Ben onları kendi kimliklerine geri çağırdım. Siz oradan gelmiyorsunuz. Siz akademidesiniz, akıl sahibisiniz, bilgi sahibi insanlarısınız. Dolayısıyla oradan gelmiyorsunuz ve akademiye geri dönün. O kimliğinize geri dönün dedim.” (D1)

Bir erkeğin, bir kadın üzerindeki tacizinin ortadan kalkması için muhakkak “anne, eş, bacı, kardeş, kızı” olması gerektiği vurgulanarak,

kan bağıının olmadığı durumlarda bu bir hak olarak görüldüğü söylemin altından ortaya çıkmıştır. Öğrenim düzeyi yüksek erkekler içerisinde erkeklik söylemlerinin hangi formlarda nasıl yinelendiğini göstermek açısından bu soruya verilen cevaplar araştırmanın önemli bulgularını ortaya koymaktadır.

Toplumsal Cinsiyetlendirilmiş Örgütlenme Mantığı

Feminist literatürde kamusal alanda kadının yer alması tartışılırken kadının yaşadığı güçlükler ve kadının iş hayatından geri planda kalışı ele alınmaktadır. Kadının kamusal alanda kendini en fazla gösterdiği yerlerden biri akademidir. Ancak, feminist literatürde akademinin toplumsal cinsiyetlendirilmiş örgüt mantığı açısından, kadının ne şekilde akademide konumlandığı eksik kalmıştır. E.Ü. Edebiyat Fakültesi içerisinde kadının sayısal olarak nerede olduğuna baktığımızda kadın ağırlıklı bir fakülte olduğu açıktır. Ancak kadının, sayıca çok olduğu ve içinde var olan disiplinler dikkate alındığında daha eşitlikçi bir yaklaşımın sergilenmesinin beklendiği fakülte içindeki yeri ve erkekler tarafından nasıl konumlandığı tartışması feminist literatürde geri planda kalmıştır.

Bu bölümde akademik yapılanma içerisinde kurulan bölümlerin cinsiyetlendirilmiş olup olmadığı tartışması yer almaktadır. Akademi içerisinde kadınların erkek akademisyenlerinden gözünden nasıl görüldüğü genel örgüt mantığı içerisinde irdelenmiştir. Akademi olarak adlandırdığımız yer, öncelikle eğitim seviyesi yüksek insanlardan oluşur ve cinsiyet eşitliğine dair teorilerin üretildiği yerdir, –burada cinsiyet eşitliğinin kadın veya erkek akademisyenlerin hangisi tarafından daha çok üretildiği sorusu görüş birliği beklendiği için devre dışı bırakılmıştır– bu nedenle akademik sohbetler de dâhil olmak üzere yapılanmanın tamamına yansıyan ve tamamında ilerleyen bir toplumsal cinsiyet eşitliği görüşünün hâkim olması beklenmektedir. Bu minvalde sorulan “Kadınlara pozitif ayrımcılık yapıldığını düşünüyor musunuz?” sorusuna verilen yanıt ise erkeklerin, kadınlar üzerindeki annelik rolüne dair olan görüşü açıkça gösterir.

“Anne olduklarında evet daha çok kullanıyorlar. Birden sanki bir hare beliriyor kafasında ve ayrıcalıklı bir hale bürünüyor. Çocuk hep bir bahane olarak önüme geliyor. Çocuk söz konusu olduğunda birden bire çocuğu olmayan dezavantajlı duruma geliyor ve çocuk üzerinden su olabiliyor. Çocuğu olan erken çıkıyor mesela. E ben? Annelik kadınların araçsallaştırdığı bir tutum haline geliyor. Bu annelik hakkını engellemiyor ama dediklerim. Tamam, ezilmesin ama annelik neden bizi eziyor.” (YD2)

“Erkeklerle ayrımcılık yapıldığını düşünüyor musunuz?” sorusuna ise,

“Ege’de ve bu bölümde doğup büyüdüm ben ve bu bölümün dışını pek bilmiyorum. Burada karşılaşmadım ama diğer bölümlerde duyuyorum taciz olaylarını ve soruşturmaları.” (AG 3)

“Bu disiplin¹ doğası gereği erkek egemen bir hale geldi. Dışarıda ve arazide olmak erkeksileştiriyor. 90’ların sonuna kadar 1 prof vardı düşünsene. Kadının yeri yok bu disiplinde. O yüzden doktora yönetmiş kadın hoca bir iki hoca vardı. Bu çok rahatsızlık verici. 1955’te ilk kadın asistan gelmiş ve aralıklar çok acık yıl olarak. (...) 2000li yılların başında kazıdaydım epey de ağır güç gerektiren bir araziydi.” (YD 2)

Katılımcıların çalıştıkları ortamda görmek istedikleri yöneticinin cinsiyeti, gerek doğrudan söylemlerinde gerekse dolaylı olarak dilleriyle ürettikleri deyişlerde erkektir. Yönetici vasfı olarak tanımladıkları adil, kararlı, tutarlı, cabbar gibi özellikler, söylemlerin altında gizil bir biçimde “erk”e denk düşmektedir. Çünkü bu özellikler, erkek cinsiyetine atfedilen özelliklerdir. Katılımcılar cinsiyet ayrımı gözetmiyor olsalar dahi dilin kendisinde böyle bir sorunsal karşımıza çıkmaktadır.

“Mesleğinde, üniversitede hep yönetici olmak istemiş, bazıları hep yönetici olmak ister. Bu da öyle bir şey, bu kötü bir şey değil bütün mesele bu erki nasıl kullanırım. Bir yönetici her şeyden yönetilenlerden bağımsız asla değildir. (...) Yönetici

istediğini vermediğinde hemen tavır gösteren adam, yönetilmeye layık, kurallara uygun yönetilmeye layık bir adam da değildir.” (P1)

Bu söylem, Acker’ın “toplumsal cinsiyetlendirilmiş örgütlenme mantığı” olarak tanımladığı kavramsallaştırmasına göndermede bulunmaktadır. Acker’ın bu temelde anlattığı durumu bu çalışmada doğrudan akademik yönetimin örgütlenme biçiminde görmek, görüşmelerden de hareketle mümkün olmaktadır. Araştırmaya dâhil olan fakültede her ne kadar akademide bölüm başkanlığı bazında kadınlarla karşılaşsak da erkeklerin daha üst yönetici kademelerinde olduğu görülmekte veya kadın olan yöneticinin uygulamadaki herhangi bir başarısızlığı kadın olmasıyla, yönetimin iktidarından kaynaklı erki etkili biçimde kullanamamasıyla ilişkilendirilmektedir. Kuruluşu itibariyle sol tandanslı bir fakülte olan, Aslan’ın deyişiyle (2016), edebiyat fakültesinin politik yapılanmasının farklılığından ötürü hegemonik erkekliğin nasıl kurulup inşa edildiğini anlamak bu çalışmanın özgünlüğünü ortaya koymaktadır. Aslan, fakültenin kuruluşundaki ve işleyişindeki isimleri sayarken dikkati çeken ise her birinin erkek olmasıdır. Bugün kadın sayısının görece fazla olduğu edebiyat fakültesinin cinsiyetçilikten muaf olmamasını açıklayan önemli bir durumdur, eril yapılanmayla erkeğin ön planda olduğu kuruluş aşaması; nitekim Reed’in (2003), bilimlerin cinsiyet ayrımına işaret etmektedir.

Tartışma

Toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılık çoğu toplumda görülmekle birlikte, ayrımcılığının türü ve derecesi toplumlara göre farklılık gösterebilir. Dolayısıyla toplumu oluşturan mikro yapılar olan kurumlar da toplumsal cinsiyet eşitsizliğini farklı derecelerde sergilemektedirler. Acker’ın kuramını akademiye uyarlamaya çalışan bu çalışmada erkekliğin inşa edildiği söylemlerin, akademide de olabileceğini göstermeye gayret etmiştir. Görüşmelerden elde edilen bulgular doğrultusunda, E. Ü. Edebiyat Fakültesi’nde bulunan erkek akademisyenlerin, kadın akademisyenlere karşı kendilerini bir başka

tarafında konumlayarak, kimi zaman örtük kimi zaman açık biçimde toplumsal cinsiyetlendirilmiş öğeleri yeniden ürettiklerini söylemek yerinde olacaktır.

Öncelikle akademi olarak andığımız yükseköğrenim kurumlarında cinsiyetçilikten muaf olmayan fakülte olarak bulgularla ortaya koymaya çalıştığımız araştırmada, akademik feminizmin fakülte bazında çok da işler olmadığı görülmektedir. Toplumsal cinsiyet, ne yazık ki, toplumsallığı anlamamızda bir araç olarak karşımızda yer alırken; ırk, sınıf, statü fark etmeksizin kendini her alanda meşru kılarak yoluna devam etmektedir. Acker'ın kuramında yerini bulan sembolik cinsiyetçilik, akademi ortamında oldukça gizil bir biçimde özellikle erkek akademisyenlerin kadınlar üzerinde uyguladıkları bir kategoriye işaret eder.

Sosyal bilimler alanında yenilenmeye gidilmedikçe akademideki toplumsal cinsiyet çalışmaları Sancar'ın (2003) dediği üzere *"küçük ama benim" haline gelen özerk bir alana sıkışan feminizm, "kendin söyle kendin dinle" haline dönüşecektir.* Araştırmada elde edilen bulgulardan hareketle, "bilim yuvası" olarak görülen elit eril bir kurumda erkekliğin inşa edildiği türlü mecraların erkek akademisyenler tarafından örüldüğü, bilimin cinsiyetli halinin tartışıldığı yerde cinsiyetçiliğin yeniden üretildiği aşıkardır. Görüşmelerden çıkan sonuçlar itibariyle, cinsiyetlendirilmiş olduğunu söylediğimiz iktidar yapısının, toplumdaki mikro alanlardan makro alanlara kadar, aileden başlayıp iş yaşamında devam ettiğini ve toplumun sosyo-ekonomik düzeyi ne olursa olsun her kesimi tarafından üretildiğini söylemek mümkündür. Buradan yola çıktığımızda eğitim seviyesi yüksek olan akademisyen erkekler, patriyarkal değerlerin yeniden üretilmesinden, erkekliğin dönüşen biçimlerinden ve/veya erkekliğin yeniden inşasından muaf olmadıklarını görmek kaçınılmazdır. Özellikle günlük hayatın kendisinde ve erkek muhabbeti içerisinde çıkan erkeklik söylemleri fakülte bazında kırılmayan bir cinsiyete dayalı ayrımcılık yaratmakta; bunu da örtük biçimde yapılandırmaktadır. Son olarak, bu araştırma sürecinde araştırmacının bilgi türlerinin taraflı ve politik oluşunun bilincinde bir

kadın olarak kendi taraflılık alanlarını da eleştirel epistemolojik duruşla tanımlayıp tartışmaya açma girişiminin altını çizmek gerekir.

Kaynakça:

- Acker, J. (1992). From sex roles to gendered institutions. *Contemporary Sociology*, 21 (5), s. 565-569.
- Acker, J. (1990). Hierarchies, jobs, bodies: a theory of gendered organizations. *Gender and Society*, 4 (2), s. 139-158.
- Acker, J., & Houten, D. R. (1974). Differential recruitment and control: the sex structuring of organizations. *Administrative Science Quarterly*, 19 (2), s. 152-163.
- Alkan, A. (2017). Giriş: cinsiyet dinamiklerinin peşinden mekanın izini sürmek. A. Alkan (Dü.) içinde, *Cins cins mekan* (s. 7-35). İstanbul: Varlık Yayınları.
- Alkan, A. (1999). Özel alan-kamusal alan ayrımının feminist eleştirisi çerçevesinde kentsel mekan. *Tartışma Metinleri*, 1-27.
- Altınoluk, D. (2017). Hegemonik erkeklik alanı kamusal alanda kadının konumlanması. II. *Uluslararası Felsefe, Eğitim, Sanat ve Bilim Tarihi Sempozyumu* (s. 653-660). Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi.
- Aslan, A. (2016, Ocak). Bir ömür düşünmek. (D. Özkan, & B. Kalkan, Röportajı Yapanlar) Ankara: Ekşi Kitaplar.
- Badinter, E. (1992). Biri ötekidir, kadınla erkek arasındaki yeni ilişki ya da androjin devrim. İstanbul: Afa Yayıncılık.
- Boyd, K., & Roper, M. (1989). Men, masculinity and social theory. *History Workshop* (27), 222-224.
- Connell, R. (2016). *Toplumsal cinsiyet ve iktidar-toplum kişi ve cinsel politika*. 2. Baskı. (C. Soydemir, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları
- Connell, R. W. (2001). Studying men and masculinity. *Resources for Feminist Research*, 43 (14).

- Demir, O. Ö. (2014). Nitel araştırma yöntemleri. K. Böke (Dü.) içinde, *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri* (s. 286-318). İstanbul: Alfa Yayınları.
- Ecevit, Y. (2010). Kentsel üretim sürecinde kadın emeğinin konumu ve değişen biçimleri. Ş. Tekeli (Dü.) içinde, *1980'ler Türkiye'sinde kadın bakış açısından kadınlar* (s. 105-114). İstanbul: İletişim.
- Hearn, J., & Parkin, W. (1983). Gender and organizations: a selective review and a critique of a neglected area. *4* (3), 219-242.
- Hearn, J., & Parkin, W. (1988). Reviewed work(s): 'sex' at 'work': the power and paradox of organisation sexuality. *33* (1), 162-165.
- Husu, L. (2005). Women's work and family related discrimination and support in academia. *Gender Realities: Local and Global Advances in Gender Research* (9), 1-40.
- İnce-Güney, Y. (2017). Konutta mekansal organizasyon ve toplumsal cinsiyet: yirminci yüzyıl ankaralı apartmanları. A. Alkan (Dü.) içinde, *Cins cins mekan* (s. 102-135). İstanbul: Varlık Yayınları.
- Kancı, T. (2008). Cumhuriyetin ilk yıllarından bugünlere ders kitaplarında kadınlık ve erkeklik kurguları. N. Mutluer (Dü.) içinde, *Cinsiyet halleri Türkiye'de toplumsal cinsiyetin kesişim sınırları* (s. 88-102). İstanbul: Varlık Yayınları.
- Kimmel, M. (1995). *Manhood in America: a cultural history*. New York: Free Press.
- Koray, M. (2011). Avrupa Birliği ve Türkiye'de "cinsiyet" eşitliği politikaları: sol feminist eleştiri. *Çalışma ve Toplum* (2), 13-54.
- Kundakçı, F. S. (2007). *İktidar, ataerkillik ve erkeklik: ankaralı örneğinde erkek akademisyenler üzerine bir çalışma*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi: Ankara.
- Kümbetoğlu, B. (2015). *Sosyolojide ve antropolojide niteliksel yöntem ve araştırma*. İstanbul: Bağlam Yayınları.

- Newman, D., & Grauerholz, E. (2002). *Sociology of families*. D. Newman, & L. Grauerholz (Dü). içinde London: Sage Publications.
- Özkanlı, Ö., & Korkmaz, A. (2000). *Kadın akademisyenler*. Ankara: A. Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayını.
- Payne, L. (2002). 'Gendered Jobs' and 'Gendered Workers': Barriers to Gender Equality in Gendered Organizations .
- Reed, E. (2003). *Bilim ve cinsiyet ayrımı*. (Ş. Yeğin, Çev.) İstanbul: Payel Yayınları.
- Sancar, S. (2013). *Erkeklik: imkansız iktidar "ailede, piyasada ve sokakta erkekler"*. 4. Baskı. İstanbul: Metis Yayınları.
- Sancar, S. (2003). Üniversitede feminizm? bağlam, gündem ve olanaklar. *Toplum ve Bilim* (94), 164-182.
- Segal, L. (1992). *Ağır Çekim, Değişen Erkeklikler ve Erkekler*. (V. Ersoy, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Seidler, V. J. (1997). *Man Enough: Embodying Masculinities*. Londra: Sage Publication.
- Şentürk, B. (2015). *Çokuz ama yokuz: Türkiye'deki Akademisyen Kadınlar Üzerine Bir Analiz*. *ViraVerita E-Dergi* (2), 1-22.
- Şevik, S. (2016). MYO'ların teknik bilimler alanlarında kadın akademisyen istihdamının problematik bir yaklaşım ile değerlendirilmesi. *Uluslararası Yükseköğretimde Mesleki Eğitim ve Öğretim Sempozyumu* (s. 173-184). Çorum: Hitit Üniversitesi.
- Williams, C. L., Muller, C., & Kilanski, K. (2012). Gendered organizations in the new economy. *Gender and Society*, 26 (4), s. 549-573.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (1999). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

---

¹ Araştırmada yapılan görüşmeler, gizlilik ilkesi gereğince katılımcılar bölümlerini telaffuz etmiş olsalar dahi bölüm isimleri yerine araştırmacılar tarafından disiplin denerek anonimite sağlanmaya çalışılmıştır.

BOOK REVIEWS

Annamarie Jagose

Queer Teori: Bir Giriş (Queer Theory: An Introduction)

NotaBene Yayınları, 2015, 171 sayfa

ISBN 978-605-9020-78-7

Annamarie Jagose'nin ilk baskısını 1997 yılında yapan "Queer Theory: An Introduction" kitabı bu basımından yaklaşık 20 sene sonra "Queer Teori: Bir Giriş" adıyla Türkçe yazında yerini aldı. Ali Toprak'ın pek çok kişinin desteğini aldığı çevirisi ve Aylime Aslı Demir'in editörlüğü ile çıkan kitap NotaBene Yayınları'nın KaosGL Dizisi sayesinde ilgili okuyucularla buluştu.

2011 yılından beri Sydney Üniversitesi'nde görev yapan ve Edebiyat, Sanat ve Medya Bölüm Başkanlığını yürüten Annamarie Jagose, queer teorisinin yanı sıra feminist teori, gey/lezbiyen çalışmaları, kültürel çalışmalar ve gündelik yaşam gibi alanlarda da çalışmalar yapan ve pek çok akademik derginin yayın ve danışma kurulunda yer alan önemli bir akademisyen. 2017 yılı itibariyle Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi'nin dekanlığını da üstlenmiş olan Jagose, daha önce Melbourne Üniversitesi ve Auckland Üniversitesi gibi önemli üniversitelerde de görev yapmış. Jagose'nin akademisyen kimliğinin yanı sıra yazar kimliğinden de bahsedebiliriz. Öyküleri ve romanları bulunan Jagose, ödüllü bir yazar. Ancak ülkemizde onu daha fazla tanımır kılan şüphesiz ki "Queer Teori: Bir Giriş" kitabının Türkçe'ye kazandırılması oldu.

Jagose bu kitabında queer'in kavramsal ve teorik gelişimini önemli teorisyenlerin tartışmalarını gün yüzüne çıkararak akıcı bir şekilde gözler önüne seriyor. Öncelikle queer teorisinin tanımlarına, ne olup ne olmadığına ve neleri sorguladığına kısaca değindiği "Giriş" bölümünde queer'e yönelik endişelere ve queer teorisinin 1990'larda

başladığı kabul edilen gelişiminin öncesinde var olan queer örneklerle yer veriyor. Bunları yaparken özellikle queer'in tamamlanmış değil oluşumu devam eden bir kategori olması, bu oluşumun hem ileriye hem de geriye yönelik hareketle beslenmesi ve bu kategorinin sorunsuz görülen terimleri sorgulayıp sorunlu görülenleri de içine katması gibi özellikleri öne çıkardığı söylenebilir. Bu kısa girişin sonlarında ise kitabın temel savını şu cümleyle açıklıyor: “Bu kitap queer’i tartışmasız bir şekilde ya ilerlemeci ya gerici olarak tasvir etmek yerine, queer’in sabit bir değeri olmadığını savunmaktadır” (s. 14). Kitabın sonraki bölümlerinde ele alınan tartışmalarda queer’e yönelik bu savını fazlasıyla desteklediğini görüyoruz.

İkinci bölüm olan “Eşcinsel Arzuyu Kuramlaştırmak” başlığında Jagose ilk olarak eşcinselliğin gerçekte ne olduğu üzerinde duruyor ve bu tartışmayı özcü ve konstrüktivist konular arasında geçen atışmalarla anlaşılır kılmaya çalışıyor. Bu iki anlayışın birbirinden farklı savlarına odaklanmasının yanı sıra, varsayımların birleşimine dayanan iki anlayışın eş zamanlı işlediğine yönelik argümanlara da yer veriyor. Aynı bölümün “Eşcinselliğin İcadı” alt başlığında ise modern eşcinselliğin oluşumunu üç temel fikir üzerinden aktarıyor. İlk fikri eşcinselliğin icadı dediğimizde çoğumuzun aklına gelen ilk isim olan Foucault’dan veriyor. Foucault’nun eşcinselliğin önceden beri var olsa da 1800’lü yılların sonunda bir kimlik kategorisi olarak belirdiği ve bu yüzden modern bir oluşum olduğu yönündeki düşüncelerini hatırlatıyor. İkinci temel fikri ise eşcinselliğin ortaya çıkışını aslında Foucault’dan çok daha eski bir tarihe dayandıran Alan Bray’dan veriyor ve Bray’in modern eşcinselliğin köklerini 17. yüzyıl sonunda eşcinsel evlerinin yayılmasında ve bu yerleşim alanında eşcinsel alt kültürün ortaya çıkmaya başlamasında gördüğünü yazıyor. En son ise farklı bir görüş olarak John D’Emilio’nun düşüncesinden bahsediyor ve D’Emilio için modern eşcinselliğin doğuşunda belirleyici olan şeyin kapitalizmin gelişimi olduğunu vurguluyor. Çünkü ona göre eşcinsel kimlik için gerekli koşulları hazırlayan sadece kendi çıkarını düşünen kapitalizmden başkası değildir. Jagose’nin bu üç temel fikir üzerinden yürüttüğü tartışmasında asıl vurgulamak istediği şey gayet net: “Eşcinselliğin bugün anlaşıldığı haliyle

tarih ötesi bir fenomen olmadığı” ve “eşcinsel davranış – ki her yerde görülmektedir – ile eşcinsel kimlik – ki özgün tarihsel koşullarda gelişir – arasında önemli bir ayrım” olduğu (s. 26). Jagose bu bölümün son kısmında ise eşcinselliğin ortaya çıkmasında ve kuramlaştırılmasında heteroseksüellik kavramının etkisine değiniyor. Doğal kabul edilen heteroseksüelliğin de kurgusal olduğu ve kültürel örüntüler içerdiğinden hareketle Sedgwick’in “Epistemology of the Closet” kitabındaki argümanlarına yer veriyor ve temelde kategorilerin tarihsel olarak biçimlendirildiği ve tanımların sabitlenemeyeceği düşüncesine odaklanıyor.

Sonraki iki bölümde Jagose sırasıyla homofil örgütlenmelere ve eşcinsel özgürleşme hareketine değiniyor. İlk kez 19. yüzyılın sonlarında ortaya çıktığını söylediği erken homofil örgütlenmelerin Jagose’nin deyimiyle tesadüf olmayan bir şekilde “homoseksüelliğin bir kimlik olarak açıklığa kavuşturulduğu, eşcinsel olmanın ilk kez mümkün olduğu dönemde” ortaya çıktığını görüyoruz (s. 35-6). Bu bölümde Jagose’nin dikkat çektiği şey homofil örgütlenmelerin eşcinselliğin kabul edilmesinde etkili olmasının ve eşcinsel hareketin muğlak kökeninden bir örnek sunmasının yanı sıra muhafazakâr ve geleneksel eğilimler de sergilediği olmuş. Ancak aynı zamanda bu eğilimleri bugün eleştirmenin kolay olduğuna, dönemsel kültürel koşulların politik örgütlenmeleri zorlaştırdığına ve dolayısıyla haklı bir korku yarattığına vurgu yaparak bu örgütlenmelerin hakkını da veriyor. Homofil hareketin muhafazakâr tavrının aksine, açık bir kimlik ekseninde bu kimliğin savunusu üzerine şekillenen eşcinsel özgürleşme hareketi ise kitap için ayrı bir önem arz ediyor. Çünkü aslında bu hareket bir kimlik savunusunun peşinden koştuğu müddetçe queer teorinin sorunlu bulduğu alanı da besliyor görünüyor. Ancak Jagose’nin tam da bu yüzden eşcinsel özgürleşme hareketi için vurguladığı şey, bu özgürleşmenin toplumsal cinsiyet kategorilerini kavramlaştırma biçimlerinin altınının oyulmasındaki rolü olmuş. Jagose, başarılı görülsün ya da görülmesin, heteroseksist düzene getirdiği etkili eleştirilerden dolayı eşcinsel özgürleşme hareketinin queer teori için de oldukça önemli olduğunu ima ediyor.

Jagose, heteroseksist düzeni sekteye uğratan başka bir alana bir sonraki bölümde “Lezbiyen Feminizm” başlığı altında giriyor. Lezbiyenlerin erkek eşcinsellerin gölgesinde kalan konumları ve lezbiyenizmin feminizme olası zararları gibi tartışmalara yönelik görüşlere de yer veren Jagose, lezbiyenliğin farklı kavramsallaştırmaları üzerinde duruyor. Asıl olarak ise lezbiyen feminizmin queer için önemini bölüm sonunda şu cümleyle özetliyor: “Queer aynı zamanda lezbiyen feminizm tarafından üç önemli yönden etkili biçimde bilgilendirilmektedir: toplumsal cinsiyetin özgüllüğüne dönük dikkati, cinselliği kişisel değil kurumsal olarak çerçevlendirmesi ve zorunlu heteroseksüellik eleştirisi” (s. 75). Bu ve bundan önceki bölüm, queer’in her türlü kimlik politikasını reddeden karakterine rağmen nasıl temelini bir kimliğe vurgu yapan eşcinsellere ve eşcinsel hareketlere dayandırabildiğini göstermesi açısından oldukça önemli. Zira “Kimliğin Sınırları” başlığını taşıyan bir sonraki bölüm özellikle bu noktaya odaklanıyor. Özgürleşme hareketinin ve lezbiyen feminizmin insan hakları hareketleriyle bütünleştiğini, toplumsal değerlerde radikal bir dönüşümü savunduklarını ve ortaya çıkan muhalif gruplarla yüzleştiklerini belirtirken bir yandan da norm kabul edilen kimliklerin bu gruplar için asla temsil işlevi göremeyeceğine vurgu yapıyor ve queer’in tam bu noktadan anlaşılır olabileceğine işaret ediyor.

Kitabın bu kısmına kadar queer’in ne olduğunu ve altyapısını oluşturan temel hareketleri ve tartışmaları özetleyen Jagose, bir sonraki bölüm olan “Queer” başlığında öncelikle homoseksüel, lezbiyen, gey ve queer terimlerinin eşcinsel cinselliğinin kavramsallaştırılmasındaki etkilerine odaklanıyor ve bu terimlerin eş anlamlı olarak düşünülmesinin yanlışlığına dikkat çekiyor. Özellikle queer’i “değişmekte olan bir gerçeklik”i (s. 96) öne çıkaran özelliğiyle farklı bir yere koyuyor ve diğer alt başlıklarda sırasıyla queer’in post-yapısalcı bağlamına, performativite ile ilişkisine, HIV/AIDS söylemine ve kimlik tartışmalarına değiniyor. Althusser, Freud, Lacan ve Saussure gibi teorisyenlerin queer’in post-yapısalcı bağlamını oluşturduğunu belirtirken asıl olarak Foucault üzerinde duruyor ve Foucault’nun cinselliğin kültürel bir kategori ve iktidarın sonucu olduğuna yönelik

analizlerinin queer'i nasıl beslediğini kısaca özetliyor. Ardından bu analizleri özne tartışmalarına bağlayarak performativite kavramını açıklıyor. Butler'ın cinsiyetin sabit yapısını tartışmaya açan ve toplumsal cinsiyet hakikatine karşı çıkan argümanlarını öne çıkarıyor. Jagose, bu teorik tartışmaların yanı sıra queer'in ortaya çıkmasında akademi dışından gelen etkilerin de belirleyici olduğunu söylüyor. AIDS'in bir eşcinsel hastalığı olarak kurgulanmasına ve halk arasında homofobinin artmasına bir tepki olarak ortaya çıkan aktivizmin queer için kurucu bir etki yarattığını vurguluyor. Son olarak queer kimlik tartışmalarına değinen Jagose, 'queer' ve 'kimlik' kavramlarının nasıl yan yana gelebileceğini queer'in direndiği noktalarla ilişkiselliği üzerinden açıklıyor. Queer'in herhangi bir şeye işaret etme zorunluluğu olmadığına ve kendine bir önem ya da olumlama atfetmediğine dikkat çekiyor.

Kitabın "Queer Tartışmaları" başlıklı bölümü queer üzerine olan eleştirilere ve queer'in geleceğine yönelik kaygılara yer vermesiyle büyük önem arz ediyor. Eleştirilerin başında queer'in teorik yaklaşımının seçkinci ve erişilemez oluşu ve kimlikleri muğlaklaştırdığı için homofobik olduğu savunulan yaklaşımı gelmekte. Bu argümanlar queer'in gündelik yaşama etkisindeki cılızlığa vurgu yapıyor. Benzer şekilde queer'in kapsayıcı olma hırsının kendi sonunu hazırlayabilecek olası potansiyellerine de dikkat çekiyor. Bu aynı zamanda queer'in bu derece radikal bir eleştiriyi sürekli kılabilceğine ve ayakta kalmayı başarabileceğine yönelik şüphelerle yakından alakalı. Queer'in sapıklık veya yasadışılığı çağrıştırmaya devam edeceğine yönelik kaygılar da Jagose'nin dikkat çektiği meselelerden biri olarak karşımıza çıkıyor.

Jagose kitap boyunca queer'in kendini olumlama kaygısı gütmeyeceğini vurgularken, kitabını bu olumlamayı kendisinin yaptığını söyleyebileceğimiz "Sonsöz" bölümüyle bitiriyor. Bu bölüm queer'in ne olduğunu, temel kaygılarını, taşıdığı potansiyelleri, neye yanıt verip neyin eleştirisini sunduğunu ve neye olanak tanıyıp sonunu nasıl kurguladığını içeren kısa bir özetten oluşuyor.

Annamarie Jagose'nin "Queer Teori: Bir Giriş" kitabı okuyucuda ilk bakışta queer teoriyle ilgili çeşitli konuların birbirinden bağımsız bir

şekilde ele alındığı ve tartışıldığı izlenimini yaratsa da, aslında bu konuların birbirini bağlayıcılığı ve önce queer'e zemin oluşturan sonra da onu besleyen yapısı kitabı bütünlüklü kılmış. Öte yandan Jagose'nin yazar kimliğinden midir bilinmez, kitap bir teori ve hatta bir queer teori kitabı olmasına rağmen benzerlerine ve özellikle Butler'a kıyasla oldukça anlaşılır, net ve akıcı bir dile sahip. Üstelik bugün Judith Butler'ın "Cinsiyet Belası" (*Gender Trouble*, 1990) ve Sedgwick'in "Dolap Epistemolojisi" (*Epistemology of the Closet*, 1991) kitaplarının queer teori için ilk ve temel kitaplar olarak kabul edildiğini düşündüğümüzde, bu eserlere oldukça yakın bir tarihte raflarda beliren Jagose'nin kitabının da ne kadar önemli ve öncül nitelikte olduğunu rahatlıkla anlayabiliriz.

Jagose'ye yönelik tek eleştiri kitabında queer'in bugün iyice çetrefilleşen ve deyim yerindeyse içinden çıkamadığımız derin tartışmalarına girmemiş olması üzerinden yapılabilir. Bunda kitabın erken tarihli olmasının da etkisi var elbette. Ancak diğer taraftan kitabın tam da bu tartışmaların tohumlarının yeni yeni atıldığı bir tarihe tekabül ettiğini Jagose'nin "Queer Tartışmaları" ve "Sonsöz" bölümüne taşıdığı tartışmalara bakarak rahatlıkla anlayabiliriz. Bu tartışmaların yüzeysel kalması ise kitabın kendine edindiği konum üzerinden hoş görülebilir. Kitap bir giriş niteliğinde olduğunu başlığına da taşıyarak zaten derin tartışmalar yürütme iddiasında bulunmamış. Öte yandan kitabın giriş niteliğinde olması ve tartışmaları derinleştirmemiş olması, bizleri bu kitabın queer teori hakkında bir bilgisi olmayan ve Butler, Sedgwick, de Lauretis gibi öncü isimleri takip etmemiş okuyucular tarafından çok rahat anlaşılabilceği yanılgısına da düşürmemeli. Çünkü gördüğümüz üzere Jagose kitabında queer hakkında temel bilgileri sunduğu gibi bu öncü isimlere ve Wittig, Foucault, Halperin gibi queer tartışmaların zenginleşmesine zemin hazırlayan teorisyenlere de sık sık değiniyor ve queer teorisinin giriş niteliğinde de olsa genel çerçevesini tarihsel seyrin yanı sıra bu şekilde veriyor.

Queer üzerine bu tarz temel kitapların yıllar sonra da olsa Türkçeye kazandırılıyor olması oldukça değerli. Bugün Türkçede doğrudan queer teori üzerinden yürütülmüş çalışmalara odaklanan kitapların sayısı hala oldukça sınırlı. Buna Türkiyeli yazarlardan Türkiye

üzerine yapılmış çalışmalar da, yabancı yazarların teorik veya kendi ülke toplumlarına odaklanan kitaplarının çevirileri de dâhil. Alev Özkazanç, Zeynep Direk, Cüneyt Çakırlar, Serkan Delice, Sibel Yardımcı gibi önemli akademisyenlerin çalışmaları sayesinde queer tartışmalarda Türkiye üzerinden sesler duyabiliyoruz, çeviri kitaplara da NotaBene ve Sel gibi yayınevlerinin KaosGL Dizisi ve Queer Düşün Serisi gibi odakları sayesinde erişebiliyoruz. İşte bu örneklerin en önemlilerinden biri olarak Annamarie Jagose'nin "Queer Teori: Bir Giriş" kitabını sayabiliriz. Sayılarının çoğalması şüphesiz ki Türkiye'deki queer tartışmalara ivme kazandıracak bir etki yaratacaktır.

Atilla Barutçu
Bülent Ecevit Üniversitesi

Gizem Çelik

Öldüren Erkek(lik)ler:

Eşine Şiddet Uygulamış Cezaevindeki Erkekler

NotaBene Yayınları, 2017, 336 sayfa

ISBN: 978-605-9679-80-0

Hacettepe Nüfus Etütleri Enstitüsü'nün ülke çapında gerçekleştirdiği yakın zamanlı bir araştırmaya göre Türkiye'de yetişkin kadın nüfusun yüzde 36'sı yaşamlarının bir bölümünde yakın eş şiddetine maruz kalıyor (T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, 2015). Diğer ülkelerdeki duruma baktığımızda ise bu oranın yüzde 23 ile yüzde 38 arasında seyrettiğini ve dünya genelinde ortalamanın yüzde 30 olduğunu görüyoruz (World Health Organization, 2014). Bir başka deyişle, ülkemizde ve dünya genelinde her 3 kadından biri eşleri ya da partnerleri tarafından şiddete maruz kalıyor. Azımsanamayacak bu oranlar, şiddet sorununun ne kadar yaygın ve ne kadar büyük olduğunu ortaya koymanın yanında, şiddetin failleri ve failer için işlevi konusunda da soru işaretleri doğurmaktadır. Şiddetin faillerinin çoğunlukla erkekler olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda bu oranlar, şiddet olgusunun erkeklik ve toplumsal cinsiyet algıları ile bağlantı kurularak ele alınmasının ne kadar elzem olduğunu da gösteriyor.

Gizem Çelik'in, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Bütünleşik Doktora Programı kapsamında tamamlamış olduğu "Eşine Şiddet Uygulayan Hükümlü Erkeklerin Özellikleri ve Toplumsal Cinsiyet Algıları" başlıklı doktora tez çalışmasının bulgularını bizle paylaşan kitap, erkeklik ve şiddet ilişkisini failerin özelliklerinden ve anlatılarından yola çıkarak kuruyor ve bu anlamda literatüre çok değerli bir katkı sunuyor. Kitaba konu edilen çalışma eşine (resmi nikahlı, dini

nikahlı, nişanlı ya da sevgili) şiddet uyguladığı gerekçesi ile hüküm giymiş 124 erkek ile 24 Şubat – 27 Mart 2015 tarihleri arasında İstanbul, Ankara ve İzmir açık ve kapalı cezaevlerinde gerçekleştirilen birebir görüşmeleri ve ölçek uygulamalarını içeriyor. Çalışma nicel araştırma desenine uygun bir alan tarama araştırması olarak tasarlanmış. Görüşmeler nicel araştırma desenine uygun olarak yapılandırılmış bir soru formu üzerinden gerçekleştirilmiş. Hem bu durum hem de araştırmacının giriş kısmında bahsettiği bürokratik birtakım sıkıntılar katılımcılardan derinlikli bilgi alınmasına engel olsa da, araştırmacı empatik bir iletişim tarzı benimseyerek ve katılımcılarla arasında bir güven ortamı oluşturmaya gayret ederek bu sıkıntıları aşmaya ve olabildiğince nitelikli bilgi edinmeye çalışmış.

Çalışmanın katılımcılarını ağırlıklı olarak orta yaş grubunda, ömrünün büyük çoğunluğu kent merkezinde geçmiş ancak eğitim ve gelir seviyesi düşük, düşük gelirli/düzensiz işlerde çalışan ve araştırmacı tarafından *çalışan yoksullar* olarak adlandırılan erkekler oluşturuyor.

Kitap temel olarak dört bölümden oluşuyor. Genel olarak şiddet olgusunun ve çalışmanın odağı olan yakın eş şiddetinin literatürde yer alan bilgiler eşliğinde tartışıldığı ilk bölümde şiddetin faili olan erkeklerin özellikleri ekolojik kuram bağlamında ele alınarak şiddet uygulayan erkeğin bireysel özelliklerini, birincil çevreleri ile ilişkileriyle ilgili özelliklerini, içinde yaşadıkları sosyal ve kültürel bağlama ilişkin özelliklerini ve sosyalizasyon süreçlerini içeren kapsamlı bir profil sunuluyor. Bunun yanı sıra eşine şiddet uygulayan erkeklere yurt dışında ve Türkiye’de sunulan hizmetler örneklendirilerek bu hizmetlerin arka planını oluşturan kuramsal yaklaşımlar ele alınıyor.

Kitabın ikinci bölümü yapılan saha araştırmasının ayrıntılarına ve bulgularına yer veriyor. Araştırma bulguları eşine şiddet uygulayan erkeklerin genel özellikleri, cezaevi süreçleri ve ihtiyaç duydukları sosyal hizmet modeline ilişkin görüşleri, katılımcıların toplumsal cinsiyet algılarına ilişkin bulgular ve toplumsal cinsiyet algılarını farklılaştıran özellikleri olmak üzere üç başlıkta sunuluyor.

Eşine şiddet uygulayan erkeklerin genel özelliklerine daha yakından baktığımızda bulguların yine ekolojik kuram çerçevesinde değerlendirildiğini görüyoruz. Bireylerin içinde yaşadıkları çevreden büyük oranda etkilendiği ilkesine dayanan ekolojik kuram, birey ile onu çevreleyen ve kendisinin de etkin bir parçası olduğu ortam ve bağlam ile ilişkisini ve etkileşimini anlayabilmek adına önemli bir bakış açısı sunuyor. Kuram bireylerin dahil olduğu sosyal olguların çok katmanlı bir şekilde ele alınması gerektiğini savunuyor. Bu katmanlar da sırasıyla fizyolojik, psikolojik ve sosyal özellikleri ile bütüncül bir biçimde ele alınan ve kendisi de başlı başına bir sistem kabul edilen *birey*, bireyin ailesi ve yakın çevresi ile ilişkilerini ortaya koyan *mikro sistem*, bu sistemler arası ilişkileri birbirine bağlayan *mezzo sistem*, bireyin içine doğduğu ve içine yetiştiği sosyal yapıyı ve sosyo-ekonomik koşulları tanımlayan *egzo sistem* ve bir kültür ya da alt kültürü oluşturan sosyal kurumları temsil eden *makro sistem* olarak tanımlanıyor. (Heise, 1998).

Ekolojik kuram doğrultusunda katılımcıların özelliklerinin de mikro, mezzo, egzo ve makro sistem özellikleri olarak dört alt başlıkta incelendiğini görmekteyiz. Mikro sistem özelliklerine ilişkin bulgular katılımcıların ve eşlerinin sosyo-demografik özelliklerinin yanı sıra psikopatolojik durumlarını, alkol ve uyuşturucu madde kullanım durumlarını, geçmişte şiddete maruz kalma ve/veya tanık olma durumlarını, faydalandıkları sorun çözme yöntemlerini, şiddete ve aileye ilişkin algılarını kapsıyor. Mezzo sistem özelliklerine ilişkin bulgular katılımcıların evlilik ilişkilerini; eşleri, çocukları, ebeveynleri, akrabaları, arkadaşları ve iş arkadaşlarının oluşturduğu birincil çevreleri ile ilişkilerini ve evlilik içinde şiddet deneyimine ilişkin değerlendirmelerini kapsıyor. Üçüncü katman olan egzo sistem özelliklerine ilişkin bulgular, eşine şiddet uygulamış olan erkeğin şiddet sonrasında aldığı hizmetleri ve katılımcıların bu hizmetlere ilişkin değerlendirmelerini kapsarken son katman olan makro düzey bulgular katılımcıların yaşadıkları sosyal çevre ve parçası oldukları toplumun şiddet eylemlerine nasıl etki ettiği üzerine değerlendirmelerini içeriyor.

İkinci bölümün devamında ayrıca katılımcıların toplumsal cinsiyet algılarının sahip oldukları mikro, mezzo, egzo ve makro düzey özellikleri

bağlamında farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin bulgular da sunuluyor. Çalışmanın en niceliksel kısmını oluşturan bu bölümde tartışmalar ve alıntılar kısıtlı tutulduğundan ve bulguların raporlanmasında teknik bir dil kullanıldığından bu bölümdeki bulguların takibinin, çalışmanın geneline kıyasla daha zor olduğunu ve hitap ettiği kitlenin daha dar olduğunu söylemek mümkün.

Kitabın üçüncü bölümünde ikinci bölümde sunulan bulgular özetlenmiş ve ilgili literatür eşliğinde tartışılmış. Ancak bu bölümdeki tartışma kısa tutulduğundan bu bölümün bulguları akılda kalıcı bir şekilde toparlayan geniş bir özet olmanın ötesine geçemediğini belirtmek gerek. Kitabın ikinci kısmındaki tartışmaların bir kısmını buraya taşımak belki okuyucu açısından daha dengeli bir dağılım oluşmasını sağlayabilirdi.

Kitabın dördüncü ve son bölümünde araştırmacı Türkiye’de eşine şiddet uygulayan erkeklere yönelik bir model önerisi sunuyor ve önerilen model çerçevesinde alan çalışmasından elde edilen bulguları tartışıyor. Buna ek olarak, modelin uygulanmasında konunun paydaşı olabilecek kamu ve sivil toplum kuruluşları ile kurulabilecek iş birlikleri ve bu iş birlikleri çerçevesine yapılması gerekenleri de vermeyi ihmal etmiyor. Bu bölüm kitabın sosyal hizmet alanı ve şiddet konusunda alanda faaliyet yürütmek isteyenler için somut adımlar ve çözüm önerileri sunması açısından oldukça önemli bir bölümü. Aynı zamanda kitabı sadece bir alan araştırmasının bulgularının sunulduğu bir yayın olmaktan çıkarıp odağını günümüzden geleceğe taşıması açısından da kritik.

Araştırmacının kitap boyunca benimsediği ve bulguları yorumlarken temel aldığı ekolojik bakış açısı katılımcıları içine çeken şiddet sarmalının nasıl örüldüğünü ve pekiştirildiğini gözler önüne seriyor. Sözgelimi, katılımcıların genel özelliklerine ilişkin bulgulara baktığımızda, eşine şiddet uyguladığı gerekçesiyle hüküm giymiş olan bu erkeklerin çoğunluğunun uzun süredir eşleriyle birlikte olduğunu ve eşe yönelik şiddetin pek çok durumda ilişkinin başından beri mevcut olduğunu görüyoruz. Bu erkeklerin geçmiş dönem özellikleri yarısından

fazlasının çocukluk ve gençlik dönemlerinde başta aile bireyleri olmak üzere çeşitli kişilerden şiddet gördüğünü ve/veya şiddet olaylarına tanıklık ettiğini gösteriyor. Dahası, bu şiddet deneyimleri yetişkinliğe geçiş sürecinde ve askerlikte de devam etmiş. Katılımcıların çoğunluğunun çocuk sahibi olduğunu ve kendilerinin dahi çocukluk ve gençlik dönemlerinde maruz kaldıkları/tanıklık ettikleri şiddetle eşlerine şiddet uygulama eğilimleri arasında bağlantı kurduklarını da değerlendirmemize kattığımızda, çalışma bize şiddet eğiliminin ve şiddetin bir sorun çözme yöntemi olarak benimsenmesinin bireylerin sosyalizasyon sürecine ne denli içkin olduğunu gösteriyor.

Üstelik, araştırmacının alan çalışmasından elde ettiği bulgular ışığında ve ekolojik bakış açısına uygun olarak geliştirdiği sosyal hizmet modeli, ekolojik kuramın sunmuş olduğu çok katmanlı ve bütüncül bakış açısının eşe yönelik şiddet gibi girift bir konunun çözümü için ne kadar gerekli olduğunu açıkça gösteriyor. Bir başka deyişle, kitap eşe yönelik şiddet olaylarının bireysel ya da münferit olaylar olarak ele alınmasının bu sorunun çözümünde neden etkisiz kalacağını net bir şekilde ortaya koyuyor.

Kitap, kadına yönelik şiddet konusunu birinci elden, yani bu şiddetin uygulayıcılarının ifadelerinden yola çıkarak tartışması ve sorunun çözümü için bütünlüklü bir sosyal hizmet modeli sunması açısından literatüre çok büyük bir katkı sağlamış. Ancak şiddetin erkek sosyalizasyonuna ne denli içkin olduğunu gösterirken, şiddet konusunda önemli bir perspektif sunan erkeklik çalışmaları literatürüne değinmemiş olması çalışmanın en büyük eksikliği olarak görülebilir. Bu durum bulguların tartışma alanını kısıtlamasının yanı sıra okuyucunun bu önemli soruna eleştirel bir gözle yaklaşmasının önüne geçmiş. Ancak bulguların net ve yalın bir dille ortaya konmuş olması kitabın sadece sosyal hizmet alanında çalışanlara değil şiddet ve toplumsal cinsiyet konularına ilgi duyan her türlü okuyucu için önemli bir kaynak olmasını sağlamış ve bulguların farklı bakış açılarıyla okunmasına olanak sunmuş.

Kaynakça:

Heise, L. L. (1998). Violence against women: An integrated ecological framework. *Violence Against Women*, 4(3), 262-290. doi: 10.1177/1077801298004003002

T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü. (2015). *Türkiye’de kadına yönelik aile içi şiddet araştırması*. Ankara. <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/KKSA-TRAnaRaporKitap26Mart.pdf> adresinden erişildi.

World Health Organization. (2014). *Global status report on violence prevention 2014*. http://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/status_report/2014/en/ adresinden erişildi.

Gülden Sayılan
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Atilla Barutcu

He was born in Antakya, in 1988. He graduated from METU with a major in Sociology and a minor in European Studies in 2011. He was employed in aviation industry for 1.5 years. He got a masters degree from Ankara University, Women Studies with his thesis titled "*Physical and Social Phases of Construction of Masculinity in Turkey*". He worked as a project assistant for academic projects. With his short film titled "*Damla Baligi*" (*The Blobfish*), which he co-directed, co-wrote and played a part in, he was awarded second place in "Women's Voices Now Film Festival" in the USA. He was qualified for competition, with the same film, in "International Encounters of Short Films" in France. Currently, he is continuing his studies for phd in METU Sociology and Ankara University Gender and Women Studies programs, and is employed as research assistant in Bulent Ecevit University Sociology department. He is also writing short stories and has a book titled "*Damla Baligini Anlamak*".

Duygu Altınoluk

She was born in Izmir in 1986. After primary school education enrolled in Ankara and Diyarbakır, she began elementary school education in İzmir. She was graduated from İzmir Kız Lisesi in 2004. After receiving her undergrad education from the Department of Sociology in Ege University between the years 2005 and 2009, she began her Master education at the same university where she also started to work as a research assistant on behalf of Kilis 7 Aralık University in 2010. Still in the same department she is studying on her doctoral education about masculinity specifically upon male academics. The author, who has various papers and articles on feminist methodology, gender representations in the media, and gender, is carrying forward her researches in the related fields.

Gülden Sayılan

Gülden Sayılan was born in Edirne in 1987, where she also completed her primary and secondary education. She obtained her Bachelor's Degree from the Psychology Department at Middle East Technical University (METU) in 2010. She graduated with a M.Sc. in Social Psychology from METU Psychology Department in 2013. In her M.Sc. thesis titled as "Conscientious Objections in Turkey: A Study of Social Representations", she examined the representations of conscientious objection and objectors in contemporary Turkey as well as how these representations are related to the ideologies of militarism, nationalism, patriotism, and hegemonic masculinity. Currently, she is a PhD candidate in Social Psychology Program of METU and working as a research assistant at Psychology Department of Ankara Yıldırım Beyazıt University. Her research interests include social psychology of gender, prejudice and discrimination against sexual minorities, masculinity, worldviews and political ideology.

Nee Şenel

Nee Şenel is a research assistant in the Department of English Language and Literature, Pamukkale University in Denizli, Turkey. She graduated from Istanbul Fatih University in 2012, with her BA major in American Culture and Literature and her minor in International Relations. She completed her MA in English Language and Literature at Erciyes University in 2015 with a master thesis entitled "An Ecofeminist Reading on Margaret Atwood's *The Handmaid's Tale* and Starhawk's *The Fifth Sacred Thing*." She is currently pursuing her PhD at Pamukkale University in the Department of English Language and Literature. Her research interests include ecocriticism, ecofeminism, gender studies, environmental and animal studies, eco-aesthetics, and postmodern dystopian and utopian fiction

Murat Gc

Murat Goc received his PhD degree from Ege University American Culture and Literature Dept. He is currently teaching at Pamukkale University, Turkey. His main areas of interest are contemporary literature, cultural theory, gender studies, in particular masculinity studies.

Masculinities is an online biannual journal of interdisciplinary and critical studies of gender and masculinity. It aims to enable researchers and scholars to discuss issues in an independent and inspiring forum related to the representations of gender, particularly masculinity, formations of gendered identities, cultural, social, and aesthetic reflections of masculinity in culture and literature.

Masculinities primarily offers interdisciplinary and pioneering research in the field of gender and masculinity, necessarily outreaching into arts, literature, history, sociology, philosophy, communications, linguistics, and medicine. The editor(s) welcome scholarly and critical contributions, including articles, book and film reviews, reviews of the published articles as well as Announcements of forthcoming events, conference reports, and information on other matters of interest to gender studies and/or masculinity studies. The submissions are accepted after a double blind peer review process of evaluation and main criteria of admission are originality, theoretical and methodological sophistication, scholarly significance, and clarity. The editors reserve the right to accept or reject submissions for publication. Any changes to the text submitted will be clarified with the author before publication.

The submission of articles accepted for publication indicates a clear understanding of the following rules.

1. The opinions expressed in *Masculinities* by the editors and contributors are their own responsibility.
2. The language of the journal is English and Turkish and Access to the published articles is free of charge.
3. The contributor grants *Masculinities* exclusive rights to publish his/her contribution in electronic form (as freely downloadable PDF file from the website). The contribution is understood to include all material submitted for publication and all supplementary material accompanying the contribution.
4. The author may share copies of the manuscript with colleagues in personal compilations or other publications of his/her own work for educational or research purposes.

5. Any request to reproduce the original material first published in *Masculinities* will be forwarded to the original author and *Masculinities* will raise no objection as long as the author agrees to reproduction and the original publication is properly acknowledged.
6. With each submission, the author assures that the text is an original work and has not been published or not being considered for publication elsewhere. It must be carefully noted that in the case of a multi-authored contribution, the person who submits the paper is authorized to answer on behalf of all the co-authors.
7. Manuscripts should be in accordance with the parenthetical format in the current APA Style Manual.
8. Manuscripts should not exceed 7,000 words. You are kindly advised to provide a short bio note, an abstract of 150-200 words, keywords and a postal address for further contact on a separate sheet of paper.
9. The authors will be informed about the decision of reviewers within 60 days at the latest. The texts will be published in the closest issue once approved for publication.
10. You can also submit **reviews** of books, articles, conferences and academic meetings, films, performances, MA thesis and dissertations to be published in the journal. Reviews of any kind must generally conform to the guidelines above mentioned. They must include such information in the heading like author, title, place of publication/organization, publisher/organizers, date of publication/organization. number of pages, length, language, price, etc. where possible. The review itself is expected to provide accurate information about the content of the publication/event as well as a very brief introduction of the authors/organizers. The review should also emphasize the significance and the impact of the work/event in its field besides sometimes a critical assessment of its weaknesses and potential failures in addressing certain topics. The finished paper should be limited with 1200-1500 words at most.
11. You must submit your papers and reviews to both masculinitiesjournal@gmail.com. You will get a confirmation mail in return once the editors have received your e-mails.

Stylesheet

All submissions to be considered for publication should be sent by email to the editors as a .doc file and a pdf version. Please make sure that

- Your text includes a title page on which the title of article, name and affiliation of the author(s), and contact information are provided. Page numbers should start on the first page of the text consecutively in the heading outer corner. In line with the policy of blind submission, the author's name and institution should appear only on the title page to ensure strict anonymity for both authors and referees.
- The paragraphs should be properly indented (1,5 cm)
- Notes and explanations must be inserted as end notes (if any).
- The text must be justified, except titles and headings which should be ranged left.
- Word-breaks should be certainly avoided.
- The text should be double-spaced including end notes and references.
- Any images or graphs should be supplied as separate .jpg files.
- The recommended font is Times New Roman (11 pt; end notes 9 pt).
- For quotations longer than 2-3 lines, you should leave an empty line before and after the quotation and increase the left margin by 1 cm.
- Highlighted words or words in languages other than English should be written in italics.
- For in-text referencing and bibliography, all essays should conform to the current APA Style Manual.
- Please avoid using abbreviations unless very necessary, except conventionally used 'etc.', 'i.e.', 'e.g.', 'et al'.

Please do not hesitate to contact the editors should you have any further queries via provided [contact](#) information

Masculinities toplumsal cinsiyet ve erkeklik çalışmalarına eleştirel bir yaklaşımı benimseyen ve yılda iki kez yayınlanan disiplinler arası bir akademik dergidir. Araştırmacıları ve akademisyenleri, toplumsal cinsiyet, ve özellikle de erkeklik temsilleri, toplumsal cinsiyet kimliklerinin oluşumu, erkekliğin kültür ve edebiyatta kültürel, sosyal ve estetik yansımalarına ilişkin bağımsız ve ilham verici tartışmaları yürütecekleri bir platform sunmayı amaçlamaktadır.

Erkeklikler, öncelikle toplumsal cinsiyet ve erkeklik alanında ama aynı zamanda kaçınılmaz olarak sanat, edebiyat, tarih, sosyoloji, felsefe, iletişim ve dilbilim alanlarını da kapsayacak disiplinler arası ve öncü çalışmalara yer vermeyi hedeflemektedir. Dergi editörleri, her türden bilimsel ve eleştirel katılımı, makaleleri, kitap ve film incelemelerini, yayınlanmış makale incelemelerini, gerçekleştirecek etkinlik duyurularını, konferans raporlarını, ve toplumsal cinsiyet çalışmaları ve/veya erkeklik çalışmalarına herhangi bir çalışmayı dergide görmeyi arzu etmektedirler. Gönderilen metinler, ikili kör hakemlik değerlendirmesinden sonra yayınlanırlar ve ana yayın ölçütleri orijinallik, kuramsal ve yöntemsel olgunluk, bilimsel öneme sahip olmak ve netliktir. Editörler, gönderilen metinleri yayınlamak üzere kabul ya da red etme hakkına sahiptir. Metinde yapılacak herhangi bir değişiklik yayından önce yazara bildirilecek ve onayı alınacaktır.

Yayınlanmak üzere gönderilen makalelerin dergiye gönderilmesi şu hususların net bir şekilde anlaşıldığını ve kabul edildiğini gösterir:

1. Masculinities dergisinde editörlerin ve katkıda bulunan yazarlarının ifade ettiği fikirlerin sorumluluğu kendilerine aittir.
2. Derginin dili İngilizce ve Türkçedir ve dergiye erişim ücretsizdir.
3. Yazarlar yazılarının elektronik ortamda (ücretsiz bir şekilde edinilebilen PDF kopya) yayınlanma hakkını editörlere vermiştir. Gönderilen yazıların içeriği tüm metin içeriğini ve buna eşlik eden yazılı ve görsel tüm materyali de içerir.
4. Yazar, yazısının kopyasını eğitim ve araştırma amaçları doğrultusunda meslektaşları ile derlemeler ya da diğer yayın türlerinde paylaşabilir.
5. Orijinal metnin herhangi bir şekilde çoğaltılması izni için yazara yönlendirme yapılacak, yazarın yeniden basım için izin vermesi ve

- metnin ilk basıldığı yer olarak Masculinities dergisine atf verilmesi koşulu ile, Masculinities dergisi herhangi bir itiraz dile getirmeyecektir
6. Yazar, yayınlanmak üzere gönderdiği metnin orijinal bir çalışma olduğunu ve daha önce başka bir yerde yayınlanmadığını ya da yayınlanmak üzere değerlendirmeye alınmadığını taahhüt eder. Çok yazarlı metinlerde, metni dergiye ileten kişinin tüm yazarlar adına söz hakkını kullandığı varsayılacaktır.
  7. Dergide basılacak metinler, güncel APA formatında yazılarak gönderilmelidir.
  8. Metinler, 7000 kelimeyi geçmemelidir. Metne ek olarak, kısa bir özgeçmiş, 150-200 kelimelik Türkçe, 500-600 kelimelik bir İngilizce özet, anahtar kelimeler ve iletişim adreslerini ayrı bir metin dosyasında gönderilmesi istenmektedir.
  9. Yazarlar hakemlerin kararı ile ilgili olarak en geç 60 gün içinde bilgilendirilecektir. Metinler, yayınlanacak ilk sayıda değerlendirilecektir.
  10. Makaleler dışında, kitap, makale, konferans, akademik toplantı, film, performans, yüksek lisans ve doktora tezi incelemelerini de yayınlanmak üzere gönderebilirsiniz. Bu türden her inceleme genel itibarı ile yukarıda bahsi geçen hususlara tabidir. Ayrıca, her bir inceleme, (eğer mümkünse) yazar, başlık, basım/ düzenleme yeri, basım/düzenleme tarihi, sayfa sayısı/uzunluğu, dili, fiyatı vb. bilgileri başlığın hemen altında sağlamalıdır. İncelemenin basılı metin/düzenlenen etkinliğin içeriğine dair net bir bilgi sunması ve yazar/düzenleyenler hakkında kısa bir bilgilendirme yapması beklenmektedir. İnceleme metni çalışmanın/olayın kendi alanında önemini ve etkisini olduğu kadar belli konulara değinme konusundaki yetersizliklerini de içermelidir. İnceleme metni 1200-1500 kelime ile sınırlanmalıdır.
  11. Makalelerinizi ve incelemelerinizi bu metnin sonunda verilen iletişim adresine gönderebilirsiniz. Metnin editörlerin eline geçtiğinde bir doğrulama mesajı alacaksınız.

Yazım Kuralları

Yayınlanmak üzere gönderilecek tüm metinler .doc ve PDF formatında e-mail ile gönderilmelidir. Metinlerin şu hususları taşıdığına emin olunuz:

- Metin, ayrı bir kapak sayfasında makale başlığı, yazar(lar)ın ismi ve kurumsal bağlantıları, ve iletişim bilgileri yer almalıdır. Sayfa numaraları metnin ilk sayfasından itibaren üst dış kenarda yer almalıdır. Kör hakem değerlendirmesi politikası uyarınca, yazarın ismi ve kurumu yalnızca kapak sayfasında yer almalıdır.
- Paragrafların ilk satır girintisi düzgün bir şekilde verilmelidir (1,5 cm).
- Notlar ve açıklamalar (varsa eğer) son not olarak verilmelidir.
- Metin iki yana yaslanmalı, başlık ve alt başlıklar sola hizalanmalıdır.
- Satır sonunda kelimenin bölünmesinden kesinlikle kaçınmalıdır.
- Son notlar ve referanslar kısmı dahil metin çift aralıkla yazılmalıdır.
- Resimler ve grafikler ayrı bir klasörde .jpg dosyası olarak gönderilmelidir
- Tavsiye edilen yazı karakteri Times New Roman'dır (11 pt; sonnotlar9 pt).
- 2-3 satırı geçen alıntılar için ayrı bir paragraf açmalı, öncesinde ve sonrasında bir satır boşluk bırakarak soldan girintiyi 1 cm artırmalısınız.
- İngilizce/Türkçe olmayan önemli kelimeler/terimler italik olarak verilmelidir.
- Metin içi referans ve kaynakça için, tüm metinler APA formatına uygun olmalıdır.
- Lütfen, çok gerekli olmadıkça kısaltmalardan kaçının, kısaltma verilmesinin gerekli olduğu durumlarda, ilk kullanımda kısaltmanın açılımını da veriniz.

Herhangi bir sorunuz olduğunda lütfen aşağıda verilen iletişim bilgileri üzerinden editörlerle temasa geçiniz.

Duygu Altınoluk
Sosyoloji Bölümü, Edebiyat Fakültesi
Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye
masculinitiesjournal@gmail.com